A°. 1860. No. 101. Woensdag 19 December. Derde Jaargang.

BATAVIAASCH HANDELSBLAD.

Abonnementsprijs per half jaar.
Voor BATAVIA .... ƒ 12,50.
„ JAVA .... - 15,—.
„ de BUITENBEZITTINGEN .... - 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

HOOFD-BUREAU: te Batavia bij W. BRUINING. Te Samarang bij SOESMAN & Co. Te Soerabaya bij LE ROY & Co. Te Cheribon bij M. BLOK & Co. en A. A. RUZETTE Te Pasoeroean bij WEIJERMANS & Co. Te Madioen bij G. A. HOGENRAAD. Te Tagal bij A. J. VAN DER VOORT. Te Banjoemaas bij J. S. MARTHERUS. Te Padang bij R. H. VAN WIJK Rz. Op de Buitenbezittingen aan de Stoombootkantoren van den heer W. CORES DE VRIES, en voor Nederland bij M. WIJT & ZONEN te *Rotterdam*.

Prijs der Advertentiën.
Voor de VIJF Woorden .... ƒ 0,50.
„ Idem bij 1ste of meerdere herhaling.. „ 0,25.
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentiën voor de Mail-Editie dezelfde prijs.

Bij deze Courant behoort één Bijvoegsel.

De sluiting der Mail is bepaald op *Woensdag den 2 Januarij* 1861.

Vendutiën.

Donderdag 20 December, Executie bij den chinees *Ang Tiantjouw*.

en

Verkoop van Vogelnestjes, door *Arnold & Zonen*.

Vrijdag 21 December, voor de toko van *Gebrs. Veit*.

en

Voor de pakhuizen van *Pandel & Stiehaus*, door *Cassalette & Co.*

Zaturdag 22 December, wegens vertrek, voor het woonhuis van den WelEdG. Heer *F. de Chauvigny de Blot*, te Bidara Tjina, door *Gebr. Veit*.

Maandag 24 December, voor het commissiehuis van *J. Speet*.

en

Wegens vertrek, ten huize van den heer *van den Broek*, op Tana Abang, door *Cassalette & Co.*

Donderdag 27 en Vrijdag 28 December, voor de toko van den heer *Rinchon*, op Noordwijk, wegens likwidatie door *J. Speet*.

en

Voor het commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*

Vrijdag 28 December, voor de toko van den heer *Tentée*, op het Stadhuisplein, door *van Riet & ter Gouw*.

ADVERTENTIËN.

Getrouwd:

W. H. COX
met
C. C. E. MAIJER.

BATAVIA, 15 December 1860. (10201)

Bevallen van eenen ZOON *P. Paul*, echtgenoot van Mr. G. H. HOFLAND.

SOEBANG (PAMANOEKAN en TJIASSEM LANDEN), 10 *December* 1860. (10140)

Birth: Mrs. *John A. McLennan* of a DAUGHTER.

SOURABAYA, 12th. *December* 1860. (10188)

Bevallen van een' ZOON, *J. M. W. Prager*, geb. *Eilers*.

SAMARANG, 12 December 1860. (10171)

Bevallen van eene DOCHTER, *C. B. Breton van Groll*, geliefde echtgenoot van A. L. VERNET.

INDRAMAIJOE, 14 December 1860. (10180)

Bevallen van een ZOON de Echtgenoote van A. P. STRUIJCK.

BATAVIA, 15 December.
Eenige kennisgave. (10164)

VENDUTIE

op Donderdag 20 December 1860,
ten 10 ure precies
in het Pakhuis gelegen op het STADHUISPLEIN,
van de

VOGELNESTEN

afkomstig van het land KLAPPA-NOENGAL
bestaande:
in 50 kisten van verschillende qualiteit.

(10110) ARNOLD & ZONEN.

De op 21 December 1860 aangekondigde VENDUTIE, voor één der Pakhuizen van de Heeren
PANDEL & STIEHAUS,
zal op een' nader te annonceeren dag plaats hebben.

(10191) CASSALETTE & Co.

VENDUTIE

op VRIJDAG den 21sten December 1860,
voor het Commissiehuis van

Cassalette & Co.,

van Modewaren, Speelgoed, Porceleine Serviezen, Provisien en Dranken, behoorende tot de Fransche Factuur en op de vorige Vendutien, wegens tijdgebrek, onverkocht gebleven;

verder:

Chinesche Goederen,

als: Stoelen, Matten, Linnenmanden, etc.

JAPANSCHE GOEDEREN,

als 6/m Bezems, 40 kisten à 2 Schutsels van 8 bladen, Zijde voor Japonnen, Porceleine Kopjes en Schoteltjes, Verlakte Kistjes, etc.;

voorts:

? Balen à 12 St. DRAP IMPÉRIAL, (gekleurd.)
„ „ 12 „ DRAP ROIJAL, (zwart.)

(10189)

VENDUTIE

op Vrijdag den 21 December,
voor de Toko van

GEBR. VEIT

op PASSER SENIN,

van diverse Meubelen van vertrekkende personen, puike MADEIRA No. 1, CHAMPAGNE prima kwaliteit op ½ flesschen, puike MANILLA SIGAREN No. 2, CORTADOS en HAVANOS, 40 stuks Iersch LINNEN geschikt voor Pantalons en Jassen, gemaakte heeren HEMDEN, Japansche ZIJDE, TAFEL- en SERVETGOED, enz. enz., voorts: WAGENS, BENDIES en PAARDEN. (10146)

VENDUTIE

wegens vertrek:
op Zaturdag den 22 December,
voor het woonhuis van den WelEdG. Heer

F. DE CHAUVIGNIJ DE BLOT,
te BIDARA TJINA, door

GEBR. VEIT,

van een goed onderhouden

INBOEDEL,

goedloopende WAGEN- en BENDIJPAARDEN, RIJTUIGEN en eene colectie uitgezochte ROZEN, enz. enz. (10181)

VENDUTIE

op Maandag den 24sten December,
voor het Commissiehuis van

J. SPEET,

van 60 pikols IJZER, LIJNWADEN, CHITZEN, GORDIJNEN GOED, alsmede de reeds geannonceerde **Praauwen, Vastigheden, Goud- en Zilverwerken, enz.**

(10182)

Op de Vendutie
van Maandag den 24 December,
voor het commissiehuis van

J. SPEET,

zal worden verkocht:
EENE ZEER FRAAIJE

New-Foundland HOND
van buitengewone grootte. (10118)

Op de Vendutie
van den 24sten December
voor het Commissiehuis van

J. SPEET,

zal mede worden verkocht:
100 kisten STOPFLESSCHEN,
inh. 100 stuks per kist.
50 vaatjes BOTER,
9 kisten Bengaalsche ZEEP,
100 kistjes EAU-DE-COLOGNE, prima kwaliteit.

(10207)

Op de Vendutie die op Maandag den 24sten December zal gehouden worden voor het Commissiehuis van J. SPEET, zal mede worden verkocht:

Een Gebouw van steen met pannen gedekt,

ingerigt tot **RESTAURATIE**, staande en gelegen op Gouvernements grond in de nabijheid van den Schouwburg te *Batavia*, zijnde aan dit Opstal verbonden de uitsluitende Concessie tot het verkoopen van **Dranken** in de nabijheid van den Schouwburg bij voorstellingen aldaar.

(10113) J. SPEET.

VERKOOP VAN LAADPRAAUWEN.

Op Maandag den 24 December,
zal voor het Commissiehuis van

J. SPEET,

ten 12 URE werden verkocht:
5 stuks groote PRAAUWEN
ladende 15 KOYANGS,

zoo goed als Nieuw. Dezelve zijn bijzonder geschikt voor de Kustvaart, zijn voorzien, van ANKER en KETTING en volledig tuig. Een derzelve **ligt in de groote Rivier**, voor het Commissiehuis van **J. SPEET**, en de andere bij het **Bataviaasch Praauwenveer.**

(10121)

Belangrijke Verkoop
VAN
KOSTBAARHEDEN.

Op Maandag den 24sten December
zal

J. SPEET,

op last van zijne Principale publiek aan de meestbiedenden verkoopen:
eene aanzienlijke hoeveelheid

PRECIOSA'S,

welke door die Verbandhouder, krachtens bij Akte bedongen Pandregt, zonder reserve zullen worden verkocht.

No. 1. 2 Prachtige BRILLANTEN GIWANGS van circa 6 karaat.
„ 2. 18 BRILLANTEN KABAIJA-KNOOPEN van 1 karaat ieder, zuiver, wit, en elegant gezet.
„ 3. 14 idem idem als boven.
„ 4. 1 zwaar GOUDEN BUIKBAND met PLAAT, bezet met 1463 BRILLANTEN en 1 fraaije ROBIJN.
„ 5. 2 groote DIAMANTEN RINGEN van 10 karaat.
„ 6. 5 GOUDEN PENDING-PLATEN.
„ 7. 2 dito HOROLOGIEN in foudraal, welke men zonder Sleutel opwind.
„ 8. 4 DAMES-BROCHE met 74 BRILLANTEN.
„ 9. 1 idem idem „ 46 idem.
„ 10. 2 BRILLANTEN GIWANGS 3½ karaat.
„ 11. 4 paar GOUDEN ARMBANDEN.
„ 12. 1 SNOER van **104** stuks buitengewoon fraaije groote PAARLEN.
„ 13. 2 LIDRINGEN met 14 BRILLANTEN.
„ 15. 1 koop BRILLANTEN, zijnde 474 stuks, wegende 109½ karaat.
„ 16. 1 koop BRILLANTEN, zijnde 186 stuks, wegende 96¼ karaat.
„ 17. 1 koop BRILLANTEN, zijnde 247 stuks, wegende 59½ karaat.
„ 18. 76 realen MENADO-GOUD in staven.
„ 19. 1 koop BRILLANTEN, zijnde 124 stuks, wegende 36¾ karaat.
„ 20. 1 KRIS-GARNITUUR of BUITEN-BEKLEEDSEL van een KRIS-SCHEDE, bezet met circa 2000 stuks fraaije witte DIAMANTEN, als bloemwerk gezet en allerkeurigst bewerkt.

Gegadigden worden bij deze opmerkzaam gemaakt dat de Koopers van de **ongezette Brillanten** en het **Staafgoud** slechts **1** pCt. Vendu-Salaris behoeven te voldoen. (10120)

Op de Vendutie van Maandag 24 dezer,
Bij

J. SPEET,

zal mede zonder Reserve worden verkocht:
1 Partij
Exquise Rhijnwijn

(10194) in Heele en Halve flesschen.

PUBLIEKE VERKOOP VAN VASTIGHEDEN.

Op Maandag den 24sten December zal

J. SPEET,

agerende voor den Arabier **Said Abdul Adjies**, als 1ste verbandhouder publiek verkoopen:

No. 1.

Een **Erf** bebouwd met een groot steenen **Woonhuis** met bovenverdieping en met pannen gedekt gelegen in het oosterveld Blok L, Deel 35, No. 48, La. A, Nummer der verponding 4557 in de *Buiten Nieuwpoortstraat* naast de *Japansche Toko*, toebehoorende aan de chinees **Khouw Djoeseng.**

No. 2.

Een **Erf** bebouwd met een **Steenenhuis** met pannen gedekt gelegen in het oosterveld 32ste Deel van Blok L, No 37, verponding No. 4349, gelegen in de *Buiten Nieuwpoortstraat* en toebehoorende aan den chinees **Khouw Djoeseng.** (10117)

Openbare Verkoop.

Op Maandag den 24sten aanstaande, des morgens ten 11 uren,
in het Commissiehuis van den Heer

J. SPEET,

aan de Groote Rivier te BATAVIA,

van het **Een Vijfde Aandeel** in het Land SALAPADJANG (Oost) gelegen in het Westerkwartier van de ommelanden van *Batavia*, bij de verponding geregistreerd onder No. 7057, met deszelfs 1/5 aandeel in den Inventaris, staande ten name van den Chinees **Tan Kimtjaij**, ten overstaan van den Deurwaarder *Cornelis Marinus van Abkoude*, qq. (10122)

HOUT-VENDUTIE

te CHERIBON.

Op Maandag den 24 December 1860,
van een belangrijk Factuur

Djatie Balken

in verschillende Dimensien,
door

M. BLOK & Co.

(10163)

VENDUTIE

op Maandag 24 December 1860,
wegens Vertrek:
ten huize van den Heer W. J. VAN DEN BROEK, op *Tanah Abang*,
door

CASSALETTE & Co.

van

Diverse Meubelen

zoo van mahonie- als ander hout, een welluidende PIANO, voor dit klimaat vervaardigd, uit de fabriek van *Dubray & Jelmini*; voorts: SPIEGELS, SCHILDERIJEN, LAMPEN, PORCELEIN-, GLAS-, PLEET- en ZILVERWERK,

RIJTUIGEN,

als: 1 MYLORD, 1 ligte MYLORD, slechts weinig gebruikt, 1 VIS à VIS, 1 KINDERWAGENTJE en PAARD, 4 spannen hardloopende WAGENPAARDEN, waaronder 1 span zwarte, hoog 4 voet 4 duim, enz., enz.

Alles Zondag den 23 December te bezigtigen.

(10155)

Op de Vendutie van 24 December 1860, zal almede worden verkocht:
een perfect gedresseerd donkerbruin

SANDELWOOD RIJ-PAARD

hoog over de 4 voet.

(10184) CASSALETTE & Co.

VENDUTIE

Op Donderdag 27 December 1860,
voor het Commissiehuis van

Gebr. Roselje. & Co.,

van GLAS- en IJZERWERK, BOSKAMMEN en BORSTELS, WASCHSTELLEN, ETAGÈRE VOORWERPEN, lederen REISZAKKEN, ELASTIEKE BALLEN, echt GOUD GALON etc.

50 vaatjes GRASBOTER.

Rhijn- en Champagne Wijnen
op 1/1 en 1/2 flesschen,

eene partij SCHEEPSAFBRAAK,

bestaande uit: BLADKOPER, 2 koperen POMPEN, IJZERWERK, KETTINGS, TOUWWERK, BLOKKEN, ANKER, SCHIJVEN, MEDICIJNKIST, WASCHTAFEL, etc.

Verder:

2 kisten GLAZEN KNOOPEN.
1 baal BURIAL-CLOTH.
1 „ blaauwe DRILL.
4 „ ongebl. do.
2 kisten BATIK GOEDEREN.
1 „ MUSLIN.

voorts:

eene partij

Japansche Goederen,

t. w. prachtige porseleinen VAZEN van 70 duim en hooger, eenig BRONSWERK, als Herten, Karbouwen, Vogels etc. VERLAKTE BOEKENREKJES en THEEBLADEN, ZIJDE voor Dameskleeden, Cottonets, enz.

En ten 11 ure:

voor Rekening des Boedels van Wijlen Mevrouw de Wed. C. W. EBELL,

een ERF,

bebouwd met een STEENEN WOONHUIS en BIJGEBOUWEN, gelegen in blok M 3de deel, Sectie IV No. 133, buurt of wijk *Bazaar Baroe*, bij de verponding geregistreerd sub No. 8749. (10206)

VENDUTIE

Op Donderdag en Vrijdag den 27 en 28 December

voor de TOKO van den heer **RINCHON** op Noordwijk, **wegens Likwidatie** door

J. SPEET

van

Toko-Meubilair,

als groote fraaije Winkelkasten, platte Kasten, Meubilair,

WAGENS, PAARDEN, BENDY'S

Verders:

ZIJDEN STOFFEN, DAMES-KLEEDEN, BLOEMEN, super fijne LAKENS, TRICOTS, CASIMIER, Heeren VESTEN, DASSEN, BAREGE en JACONAS, gebloemd GORDIJNGOED, Fransche MADAPOLLAMS van drie en een halve el breed, PARFUMERIEN, PRESENT-GLAZEN, en andere voorwerpen te veel om te detailleeren.

Dingsdag en *Woensdag* is alles voor een ieder te bezigtigen.

(10183)

Vendutie

op Vrijdag den 28 December,

voor de TOKO van den Heer TENTÉE,

op het STADHUISPLEIN,

door

van Riet & Ter Gouw,

van

Een partij SCHEEPSAFBRAAK.
Een „ Oud. TOUWWERK.
Een „ „ LOOD.
Een „ Koperen BOUTEN.
Een „ „ SPIJKERS.
Een „ Oud. BLADKOPER.
Twee LENSPOMPEN.
Vier SCHEEPS-KOMBUIZEN met toebehooren.
Twee SCHEEPS-SPILLEN met Koperen BLAD, IJzeren BLOKKEN en SCHIJVEN.
Een partij LEKSTEENEN, en

wat verder zal worden te voorschijn gebragt. (10156)

Op de Vendutie van 28 dezer zullen worden verkocht:

verscheidene partijen **Houtwerken, afbraak** van alhier ter reede gesloopte schepen, van af heden te bezigtigen bij de Welkomstbatterij achter den Kleinen Boom, zijnde de Koopen behoorlijk afgedeeld en door hunne nommers te onderscheiden.

(10203) VAN RIET & TER GOUW.

Op de Vendutie van 28 dezer

voor de Toko van den Heer **TENTÉE**

zullen alsnog verkocht worden:

Spiegels, Schilderijen, Horologien, diverse Fransche Provisien, Lijnwaden, etc.;

alsmede:

3 Karbouwen.

Alle Koopmanschappen kunnen worden bijgebragt.

(10204) VAN RIET & TER GOUW.

VERKOOP

van

JAPANSCHE GOEDEREN.

Op Maandag den 31ste December 1860

zullen de Ondergeteekenden publiek verkoopen de ondervolgende Japansche goederen, aangebragt per "WILLEM EGGERTS", als:

10,000 Bezems.
40 Schutsels van 6 bladen.
58 » » 8 «
65 kisten diverse Paijongs.
1 » koperen Keteltjes.
126 pakken Tjintjouw.
5 kisten rood Koperdraad.
50 pakken à 2 rol vloermatten.

(10143) JOHN PRYCE & Co.

Verkoop van een SCHIP en LADING.

Op Maandag den 31 December 1860,
zullen de ondergeteekenden publiek verkoopen,

op last van den BRITSCHEN CONSUL,

ten **10** ure precies:

het Engelsch Barkschip

JULIET ERSKINE,

zoo als het thans ligt ter reede alhier, met **staand en loopend Tuig, 2 Ankers en Kettingen** en stel **Zeilen**; en daarna de **waarlooze Inventaris-goederen**, zoomede de **Lading**, bestaande uit:

10399 Singapore Planken

van 16 v. 9 × 1¼ d.

en 1183 dito dito

van 12 v. 9 × 1¼ d.

De Planken zijn van superieure kwaliteit en zullen worden verkocht bij Kavelingen van **200** stuks.

JOHN PRYCE & Co.

BATAVIA, 19 December 1860. (10195)

Japansch Lakwerk.

Op een nader te bepalen dag in Januarij 1861,

zullen de Ondergeteekenden publiek verkoopen in **kleine kavelingen**, eene partij

Fraai Japansch Lakwerk,

bestaande uit:

Papierdoozen, Cassettes, Dames-Werktafeltjes, Naaidoozen, Byouterie-kistjes, ronde Tafels, Knaapjes, alles in GOUD-LAK; zoomede **Lepeldoosjes, Broodbakjes, achthoekige Tafels, Sambalbakken, Presenteerbladen, Sigaren-standaards,** enz., enz., in PAARLEMOER-LAK; verder **ZIJDE**, in diverse kleuren, en een

Japansch Uurwerk.

(10196) JOHN PRYCE & Co.

Ronde Tapijten,

ALCATIVEN,

KROON-LAMPEN,

waaronder zeer fraaije met Cristallen Ornamenten en twee prachtige geheel van Pleet.

Tafel- en Hanglampen,

bij

(10173) ABEELEN, DENNISON & Co.

Verkoop Suiker-Kontrakt c. a.

Op een nader te bepalen dag,

in het begin van 1861,

zal onder nadere goedkeuring van Verhuurders, publiek verkocht worden:

de Huurregten van de Landen

Pebaijoran en Kalang-Sarie,

met daaraan verbonden Baten en Lasten.

Buiten Grondhuur en andere voordeelen kan vermeld worden de Productie over 1860, 12,000 picols bedraagt.

Nadere informatien te bekomen bij

B. KOPERSMIT & Co.
Jhr. F. E. LEIJSSIUS (Pebaijoran).

(10152) TIEDEMAN & VAN KERCHEM.

Belangrijke Verkoop van Vastigheden.

Op een nader te bepalen dag zal door de Commissionair J. SPEET, agerende voor de Testamentaire Executeuren in den Boedel van wijlen POELOE ABDOEL MOEHIE, in leven Kommandant van het 2de Distrikt publiek worden verkocht:

No. 1.

Een LEDIG ERF gelegen in Blok M, Deel 1, No. 68, La. C, Nummer der verponding 3487, Buurt of wijk Prinsenlaan [Manga Bezar.]

No. 2.

Een stuk GROND bebouwd met Twee steenen Huizen met pannen gedekt, Wagenhuis van steen en bamboe met pannen gedekt, staande en gelegen in de Prinsenlaan [Manga Bezar], Blok M, 1ste Deel, No 48b, verponding No. 5621.

No. 3.

Een stuk TUINLAND gelegen in Blok M, 1ste Deel, No. 68, verponding No. 8312, Buurt Manga Bezar.

No. 4.

Een stuk TUINLAND bebouwd met een Opstal aan den bewoner toebehoorende, Blok M, 1ste Deel, verponding No. 267, Buurt Manga Bezar.

No. 5.

Een LEDIG ERF gelegen in Blok M, 1ste Deel, No. 65, La. A, verponding No. 7836, Buurt Manga Bezar.

No. 6.

Een stuk GROND bebouwd met een steenen Huis met pannen gedekt, gelegen in Blok M, 1ste Deel, No. 44, verponding No. 7508, Buurt Prinsenlaan [Manga Bezar].

No. 7.

Een stuk GROND bebouwd met een steenen Huis met pannen gedekt, staande en gelegen in de Prinsenlaan in Blok M, 1ste Deel, No. 47, het Nummer der verponding is 6209.

No. 8.

Een groot ERF bebouwd met 4 steenen Huizen met pannen gedekt, staande en gelegen in de Gang Djioetjia, Blok M, 4de Deel, Sectie 1, No. 86, verponding No. 5069.

No. 9.

Een ERF bebouwd met een steenen Huis met pannen gedekt staande en gelegen in Gang Djioetjia, Blok M, 4de Deel, Sectie 1, No. 87, het Nummer der verponding is 3029.

No. 10.

Een LEDIG STUK GROND gelegen in Blok M, het 1ste Deel No. 64, Letter F, verponding No. 5582, Buurt Manga Bezar of Prinsenlaan.

Alsmede een aantal OPSTALLEN waarvan de omschrijving later bij de verkoop zal worden geannonceerd.

(10124) J. SPEET.

Ontvangen van BORDEAUX,

en dezer dagen hier aangebragt per *Elisabeth*:

Een groot Factuur

FRANSCHE PROVISIEN,

fijne WIJNEN en andere DRANKEN,

alles van de meest gerenomeerde merken; als:

Champagne, Moët & Chandon
Bourgogne, Romanée, Nuits, Volnay etc.
Grand vin d'Hermitage
Chablis (fijne witte Wijn)
Haut Sauternes
} in kistjes van 12/1 of 24/2 flesschen.

Cognac op fust en in flesschen.
Fijne Sla-olie in flacons.
Sardines.
Petit-pois.
Champignons.
Truffles in ½ en ¼ blikken.
Paté de foie d'oie.
Olives au sel et farcies.
Kappertjes.
Moutarde de Maille et Diaphane.
Kruiden-Azijn.
Celeri au jus en au naturel.
Fèves accomodés.
Ris de veau.
Lait-Concentré.
Sirops assortis in ¹/₁ en ½ fl.

Fruits Choisis au jus (assortis)
Do. do. in ½ flesschen
Do. à l'eau de vie
Do. au noyau
} van Teyssonneau.

Azijn op fust en in flesschen.

verder:

Vinaigre de Toilette
Fijne Toilet-Zeep
} van de Société Hygiénique

Kurken.
Sponsen.
Fijne wit-porseleinen Eetservicen voor 12, 18, 24 en 36 personen, groot compleet.

Alle deze Artikelen zijn thans in lossing, en kunnen tegen zeer billijke prijzen in groote of kleine hoeveelheden geleverd worden door

(10187) WINSSER, DE LANGE & Co.

VERKRIJGBAAR

bij

Gebr. Beijnon:

MUIR'S
JEFFREY'S
MARZETTI'S
} **India Pale Ale,** in Flesschen & kruiken.

LONDON PORTER in ½ flesschen.
HAUT SAUTERNES.
MUSCAT DE FRONTIGNAN.
HOLL. LIQUEUREN van *W. Fockink*, waaronder Anisette en Goldwater enz. (10197)

Voor 1861.

Kantoor-Almanak . . . . *f* 1,—
» **Opgeplakt** . . . . » 1,50
Zak-Almanak, zeer geschikt voor notitieboekje . . . . » 1,50
» ***franco* per Post.** » 2,—

Verkrijgbaar bij

(10125) W. BRUINING.

VIN DE QUINIUM,

per dozijn *f* 48,—.

Sulphas Quinini,

per flacon, inhoudende een ons Medicinaal Gewigt, *f* 8,—.

(10127) Bij L. PLATON & Co.

PUIKE NIEUWE HARING

in vaatjes van 6 en 12 ps.

Verkrijgbaar bij

GEBR. VEIT.

(10147) *Passar Senen en Passar Pisang.*

Ontvangen bij

S. W. van Hogezand Jr.

STADHUISPLEIN.

Puike Mandarijn GEMBER.
ANANAS à l'eau in kisten van 12 en 6 blikken. Goed voor verzending.
VRUCHTEN op Water en op Brandewijn.
MORELLEN op Brandewijn.
SALADE OLIE.
CHAMPAGNE PERIER op ½ flesschen.
„ MARQUIS de PONCET op ½ flesschen.
Roode WIJN H. v. L.
Exquise PORTWIJN.
Fockink-Boonekamp BITTER.
HAANTJES BIER P. S. Rendorp.
ALLSOPS PALE ALE van Friend & Co. in kannen en op flesschen.
Geassorteerde Fransche SIROPEN.
Exquise RHIJNWIJN, van diverse merken.

(10148)

THEODORE MAYR

van Winnerl te Parijs,

heeft de eer het publiek te verwittigen, dat hij zich te **Singapore** gevestigd heeft voor het repareren van

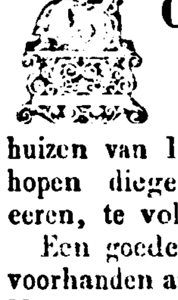

Horologien, Byouterien, Chronometers en Zeevaartkundige Instrumenten.

Eene veeljarige ondervinding in de eerste huizen van Parijs, zoowel als gematigde prijzen doen hem hopen diegenen, welke hem met hun vertrouwen vereeren, te voldoen.

Een goede voorraad van **HOROLOGIEN** is steeds voorhanden aan het *Bureau der Horologiemakers-Vereeniging*, No. 4 *Battery Road, hoek der markt* te SINGAPORE.

(10128)

Pas Ontvangen:

bij

S. W. VAN HOGEZAND Jr.

STADHUISPLEIN,

PUIKE NIEUWE HARING

in vaatjes van 12 en 6 stuks. (10119)

Zes fraaije

ENGELSCHE REISWAGENS,

geheel gemonteerd.

Bij

(10160) ABEELEN, DENNISON & Co.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY.

Zijn een onschatbaar geneesmiddel voor scorbut en andere ziekten die het meeste onder de zeelieden heerschen. Zij zijn een genoegzaam zuiveringsmiddel voor alle gevallen van dergelijke ziekten, en nadat de Pillen den patient de gezondheid weder gegeven hebben, geven zij het ligchaam nieuwe levenskracht.

Deze beroemde Pillen, alsmede de Holloway Zalf, zijn op franco aanvrage te bekomen tegen de ondervolgende prijzen, à contant:

Doosjes Pillen @ *f* 1,—, *f* 3,—, *f* 5,—.
Potjes Zalf „ - 1,—, - 3,—, - 5,—.

Te *Soerabaya* bij LE ROY & Co.
„ „ „ MOSSEMBEKKER & Co.
„ „ „ D. MAURITZ MARTENS.
Banjoemaas „ M. S. CHERIMAN.
„ „ „ J. S. MARTERUS.
Probolingo „ ZIMMERMANS.
Djocjokarta „ DECKENS & Co.
„ „ „ Wed. C. W. VAN DER LAAN.
Soerakarta „ Wed. SAFFINGER & ZOON.
„ „ „ W. VELDMAN & Co.
Tagal „ Wed. VAN DORT.
„ „ „ A. J. VAN DER VOORT.
Cheribon „ W. GALISTAN.
Buitenzorg „ P. SCHREUDER.
Samarang „ DE GROOT, KOLFF & Co.
„ „ „ H. L. DE LYON.
„ „ „ JOOSTEN & Co., en de

Hoofd-Agenten voor *Java*,

(10174) SOESMAN & Co.

BRANDON & Co.,

in de Stad en op Rijswijk,

hebben van *Parijs* ontvangen:

Caoutchoc Regen-Mantels,

Pantalons, Kappen en Petten.

Dezelve zijn bijzonder aan te bevelen in den **Regentijd**, en zijn **buitengewoon billijk van prijs.**

(10200)

Societeit de Harmonie.

STAFMUZIEK

op Donderdag a. s., den 20 dezer des avonds ten 8 ure.

Namens de Directie:
De Secretaris,

(10185) E. JEEKEL.

Loge de Ster in het Oosten

Receptie in den 1sten Graad

op Donderdag den 20 December 1860, des avonds ten 8 ure.

De 1ste Secretaris der Loge,

(10179) J. P. LOURAN.

MAATSCHAPPIJ VAN TOONKUNST.

Vokaal en Instrumentaal

CONCERT

toegankelijk voor Heeren Leden en hunne Dames,

op Vrijdag 21 December 1860,

des avonds ten 8 ure,

IN HET LOKAAL VAN DEN SCHOUWBURG.

Generale Repetitie HEDEN AVOND ter zelfder uur en plaats.

Namens de Directie:
C. VRIESENDORP,

(10159) *Secretaris.*

Ram Samie en Sonia

hebben de eer het Bataviaasch Publiek te berigten, dat zij weder te Batavia zijn gearriveerd, en voornemens zijnde eenige maanden alhier te vertoeven, bereid zijn tot het geven van

BENGAALSCHE GOOCHELTOEREN

op particuliere SOIRÉES.

Zij verzoeken beleefd eenige dagen te voren mededeeling, wanneer hunne toeren uit te voeren.

PRINSENLAAN, 14 December 1860. (10116)

Galerijen en Armen

voor

GORDIJNEN,

in diverse genres.

(10193) VAN WALCHREN & VAN DORP.

Versche

GRASBOTER,

v. d. Leeuw merk BvM.

S. B. VAN KLEEFF & Co.

(10205) Passar Pisang en Rijswijk.

Per *Maria Adriana*:

NIEUWE HARING,

in vaatjes.

TWEEDE AANVOER.

(10192) VAN WALCHREN & DORP.

S. B. van Kleeff & Co.

Passar Pisang en Rijswijk.

Ontvangen per *MARIA ADRIANA*:

Een groot Factuur

Versche Provisiën,

als: Nieuwe Haring, Stoomzalm van Nieuwenhuis, Haagsche Beschuitjes van Nicolai, Vanille Chocolaad in koekjes, gedroogde Zure Appelen, Secretaris en Sucadekoek, gedroogde Vruchten, gezouten Groenten, als: Roodekool, Bloemkool, Boerenkool, Andijvie en Snijboonen in Vaatjes en Stopflesschen, Zoutvleesch, Rookspek, Kettingsaucijs, Rookworst en Rolpens in kleine vaatjes voor huisselijk gebruik. Saucijs de Bologne en puike Hammen in blik en emballage.

(10198)

De ondergeteekenden geven kennis, dat de door hun tot nu toe onder het merk

JOHN ALBERTY

geleverde zoo gunstig bekende **COGNAC** in het vervolg door hun zal worden geleverd onder het merk:

Cognac Supérieur

préparé spécialement pour Messieurs

Büsing, Schröder & Cie.

par Messieurs

J. J. & Jles. Rousse

Proprietaires de la marque

JOHN ALBERTY

— 1815. —

en dat van dit merk thans bij hun verkrijgbaar zijn

2000 kisten à 1 dozijn,

aangebragt van *Bordeaux* met het Fransche schip *Château du Gol.*

Batavia, 17 December 1860.

(10169) BÜSING, SCHRÖDER & Co.

BATAVIASCHE IJS-SOCIETEIT.

De directie der **IJs-Societeit**, maakt aan belanghebbenden bekend, dat de aanwezige voorraad **IJS** binnen weinige dagen zal uitverkocht zijn.

De toenemende consumptie en het belangrijk verlies aan het transport naar *Weltevreden* verbonden, zijn oorzaak van dit onverwacht te kort.

De directie heeft echter de mededeeling ontvangen dat de afscheep der tweede lading **IJS** per clipperschip „CORINGA," den 15den October jl. heeft plaats gehad, zoodat die nieuwe aanvoer in den loop der volgende maand kan worden te gemoet gezien, terwijl voorts maatregelen zijn genomen om in het vervolg zooveel mogelijk te voorkomen, dat andermaal de voorraad uitgeput raakt.

De KAARTJES blijven van waarde voor volgende aanvoeren, doch kunnen houders des verkiezende het kostende terug ontvangen ten kantore van den eerst ondergeteekende.

(10190) Het Bestuur voornoemd,

BATAVIA, F. H. TIEDEMAN.

19 December 1860. D. J. BIJLEVELD.

MACHINERIEN.

De Ondergeteekenden, Agenten op Java, van de Heeren

FAWCETT, PRESTON & CO.,

Ingenieurs te Liverpool,

zijn bereid bestellingen aan te nemen op

Suiker- en Rijstpelmolens,

Centrifuges, Stoommachines,

zoowel voor het Land als voor Schepen,

Gaz-Toestellen,

Zaag-Machines,

ARAK-DISTILLEER-TOESTELLEN,

IJzeren Praauwen,

***Suikerpannen*, in alle dimensiën,**

en alle andere soorten van

Machineriën.

Zij bieden te koop aan:

een Hoogdruk Stoommachine en Suikerrietmolen,

vervaardigd bij de hierboven genoemde Firma, waarvan de afmetingen zijn als volgt:

Diameter der Cylinder	....	26	Eng. duimen.
Lengte „ „	....	54	„
Diameter „ (Stoommachine)	..	14	„
Lengte „ Slag van dito	....	42	„
Diameter „ Stoomketel	....	5	voeten.
Lengte „ „	....	17	„

Voor nadere informatien gelieve men zich te vervoegen bij

(10176) MORGAN, MELBOURN & Co.

S. E. van Kleeff & Co.,

PASSER PISANG en RIJSWIJK.

Exquise Madera- en Portwijn,

Allsopp's en Muir's PALE ALE,

Best LONDON STOUT,

in halve Flesschen.

Puike MANILLA SIGAREN.

(10199)

TE KOOP

eene keurige en volledige collectie

Land-, Zee- en Zoetwater

SCHELPEN,

van den Molukschen Archipel, bij

(10172) ABEELEN, DENNISON & Co.

TE KOOP.

Eene Suiker-Fabriek

in de Residentie JAPARA,

met 300 bouws aanplant en malende met Stoomvermogen.

Adres bij

(10170) VAN DEN BROEK & VEECKENS.

TE KOOP Een groot en aangenaam gelegen

HUIS.

(10151) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

TE KOOP *een Huis met Bijgebouwen en Erf*

beplant met Klapper- en Vruchtboomen en Grasland.

Te bevragen bij den Eigenaar op Goenoeng Saharie.

(10111) J. D. VAN SCHELLE.

TE KOOP.

Wegens vertrek op voordeelige voorwaarden het aangenaam gelegen huis op Molenvliet, bewoond door den heer *L. Bras.* Informatien bij

(10129) CASSALETTE & Co.

WORDT TE KOOP GEVRAAGD

Een mak en goedgedresseerd

RIJPAARD.

Adres Bureau *Bataviaasch Handelsblad.* (10208)

Voor de terugreis naar EUROPA biedt zich aan

een HOFMEESTER,

tegen genot van *Vrije Passage.*

Adres Lett. **P.** *Bureau Handelsblad.* (10138)

De ondergeteekende is voornemens bij genoegzame deelneming in het begin der maand Januarij aanstaande, een' volledigen Cursus te openen voor het:

ITALIAANSCHE BOEKHOUDEN,

Commerciëele Correspondentie,

in het Hollandsch, Duitsch en Fransch.

Bij eenige intelligentie der élèves kan de cursus in 5 of 6 maanden afgeloopen zijn. De leeruren zullen bepaald worden van 5 tot 7 ure des avonds.

Inlichtingen te bekomen bij

J. MEIJERS,

gepensioneerd 1ste Luit. Kwart.r,

BAZAAR BAROE tegen over de Schouts-Woning.

(10162)

Wordt gevraagd

een

SCHEEPSDOCTOR,

dan wel gelegenheid aangeboden aan een

Officier van Gezondheid

voor de terugreis naar Europa.

Informatien onder het No. dezer advertentie aan het bureau BAT. HANDELSBLAD. (10167)

Onderwijs.

Het, volgens vroegere annonce des ondergeteekenden, onder nadere approbatie der bevoegde autoriteit, op te rigten **INSTITUUT** te *Noordwijk*, zal worden geopend, onmiddellijk, na het bekomen der aangevraagde admissie.

(10168) R. J. L. WEIJHENKE.

Een jong mensch, eene goede hand schrijvende en de Fransche en Duitsche talen grondig verstaande, zoekt eene betrekking, liefst in eenig Handelshuis.

Adres C. Z.

(10165) LANGE & Co.

Voor de Retourreis naar Nederland wordt

een Scheepsdoctor

gevraagd.

Informatien bij

(10186) B. KOPERSMIT & Co.

Er bestaat gelegenheid tot vrije overvoer naar Nederland voor een repatriërend **Officier van Gezondheid.**

Informatien bij

(10130) METZENDORFF, WILMANS, RUIJS & Co.

Gelegenheid tot **INWONING** bij eene Familie, in de nabijheid van het Paleis te Weltevreden.

Adres lett. Z.

(10145) UITGEVER DEZES.

De ondergeteekende, Gezagvoerder van het verongelukte schip „HERCULEAN" te huis behoorende te *Liverpool*, brengt bij deze zoo voor zich als voor zijne equipage, zijnen openlijken en welgemeenden dank aan Kapitein **S. DE BOER** van het Nederlandsche schip „ANTONIA GEERTRUIDA", voor de vriendelijke en aangename wijze waarop hij hen gedurende hun verblijf aan boord van zijn schip heeft behandeld, De „HERCULEAN" verongelukte op den 30sten November jl. in Gasperstraat en terwijl de ondergeteekende en zijne equipage zich in de booten trachten te redden, werden zij gelukkig door de „ANTONIA GEERTRUIDA opgenomen en te Batavia aangebragt.

De Gezagvoerder **S. DE BOER** behandelde ons zoo als ik zeide op de meest voorkomende en vriendelijke wijze en wilde voor alles wat hij voor ons gedaan had geene de minste vergoeding aannemen.

Zulk eene behandeling ondervindt men niet dagelijks.

Batavia, 14 December 1860. JOHN BELL.

(10178)

Debiteuren aan de firma **VAN DER MEULEN & Co.**, in likwidatie, worden nu voor de 4de maal nogmaals verzocht hun Debet aan die firma vóór Ultimo van deze Maand aan likwidateuren af te dragen. (10149)

Bataviaasch HANDELSBLAD.

Heeren Inteekenaren op het *Bataviaasch Handelsblad* worden beleefd verzocht, hun Abonnement voor het **Eerste Halfjaar 1861** bij tijds te verlengen, alsmede voor de MAIL-EDITIE, ten einde van de geregelde toezending dezer Bladen verzekerd te zijn.

Aanvragen om nieuwe Abonnementen worden eveneens, met DUIDELIJKE OPGAVEN van Naam, Voornaam en Woonplaats, bij tijds verzocht, om daarna de oplage te kunnen regelen.

Prijs per Halfjaar voor de GEWONE EDITIE:

Voor *Batavia*........................	*f* 12,50.
„ *Java*........................	„ 15, —.
„ de *Buitenbezittingen*........................	„ 17,50.
„ *Nederland*........................	„ 22,50.

Prijs per Jaargang voor de MAIL-EDITIE

Aan de Drukkerij te ontvangen	*f* 20, —.
Op *Java*........................	„ 22,50.
„ de *Buitenbezittingen*........................	„ 25, —.
In Europa, franco per Overland-Mail	„ 27,50.

De Inteekening en Storting derzelve, alsmede voor Advertentiën voor deze Bladen, kan ook geschieden:

Te *Cheribon*	bij de Heeren	M. BLOK & Co. en A. A. RUZETTE.
„ *Tagal*	„ „ „	A. J. VAN DER VOORT.
„ *Samarang*	„ „ „	SOESMAN & Co.
„ *Soerabaya*	„ „ „	LE ROY & Co.
„ *Pasoeroean*	„ „ „	WEIJERMANS & Co.
„ *Banjoemaas*	„ „ „	J. S. MARTHERUS.
„ *Madioen*	„ „ „	A. HOGENRAAD.
„ *Padang*	„ „ „	R. H. VAN WIJK RZN. en

op de *Buitenbezittingen* bij de Agenten der Stoomschepen van W. CORES DE VRIES.

De Uitgever,

W. BRUINING.

BATAVIA, 1 *December* 1860. (10126)

Lees hier!

Ter verduidelijking der Advertentie van den Heer **TOLLENS**, omtrent het te koop aangeboden **een vijfde aandeel** in het Land **SELAPADJANG**, dient dat het Eigendomsregt van dat Aandeel nog altijd in geschil is, en dat alleen een bijkomende kwestie door den Regter is uitgewezen, weshalve wordt gepersisteerd bij vroegere **waarschuwing.** De Processtukken liggen voor belangstellenden ter inzage bij

(10133) H. A. DES AMORIE VAN DER HOEVEN.

MILITAIRE SOCIETEIT CONCORDIA.

Algemeene Vergadering,

ter verkiezing van een **President** en drie **Kommissarissen** in het Bestuur, op **Zaturdag den 5de Januarij 1861, des avonds ten 8 ure.**

Namens het Bestuur:

De Scretaris,

(10202) BRUGMAN.

SUN FIRE OFFICE.

Gevestigd te Londen sedert 1710.

De Ondergeteekenden, Agenten van bovenbedoelde Maatschappij in deze gewesten, zijn bereid om tegen Brandschade te verzekeren, tegen de volgende premien:

Gebouwen van steen met pannen gedekt, gelegen in de steden, zoomede goederen in dezelve.	1 %	's jaars.
Gebouwen van steen met pannen gedekt, gelegen buiten de steden, en afgezonderd van andere gebouwen, zoomede goederen en Meubelen, daarin aanwezig	½ %	»

Suiker- en Koffij-Etablissementen.

Gebouwen van steen met pannen gedekt zoomede Goederen, Producten, Machenerien, Gereedschappen, enz. daarin aanwezig............	¾ %	»
Gebouwen van steen en hout of van hout alleen met pannen gedekt, zoomede goederen enz. daarin aanwezig..............................	1 %	»
Gebouwen van Hout, met sirappen gedekt, zoomede goederen enz. daarin aanwezig.....	1½ %	»
Schepen, liggende ter reede....................	1 %	»

(10112) TOLSON, HUNT & CO.

Hôtel du Commerce,

gehouden door den Heer en Mevrouw

SCHMID

te Sourabaya.

Dit aangenaam Hôtel, gelegen in het midden der stad in de onmiddelijke nabijheid der handelskantoren, hoofdwacht, societeit, commedie, etc. is bijzonder aan te bevelen voor familien, die verlangen rustig te logeren.

HH. reizigers die denken eene maand of meer in voornoemd Hôtel te moeten verblijven, zullen als Commensalen beschouwd worden en alzoo **maar *f* 100 per maand betalen.** (10134)

Oost-Indische Maatschappij van Administratie en Lijfrente

(KANTOOR BATAVIA).

Het Indisch Bestuur dezer Maatschappij blijft steeds vaceren tot het overnemen van administratiën en het voeren van geldelijk beheer op de volgende billijke voorwaarden:

Bij overname 1 percent van alle gereede gelden en de waarde van **Effecten** en **Goederen.**

Bij overgave 1 percent als boven en verder 5 percent van het bruto bedrag der jaarlijksche renten of provenuen door de Maatschappij ontvangen wordende.

Zijnde het Bestuur alhier gemagtigd, bij het aanvaarden van **Administratiën**, omtrent bovengenoemde **provisie** van overname in zoodanige billijke schikkingen te treden als het belang der zaak mogt vorderen.

Tevens maakt voornoemd Bestuur bekend dat met 1°. Januarij 1861 onder Directie van den eerstondergeteekende een kantoor te SAMARANG met hetzelfde doel zal geopend worden.

Het Indisch Bestuur der voornoemde Maatschappij,

V. J. VAN DOLDER.

G. SUERMONDT.

(10114) P. A. VAN BERESTEIJN.

Stoomgelegenheid.

Naar Samarang en Sourabaya

per het Stoomschip **PALEMBANG** op den **22** dezer.

Naar Bencoelen en Padang

per het Stoomschip **AMBON**, 2 maal 24 uren na aankomst der verwacht wordende Landmail.

Naar Muntok, Riouw en Singapore

op den **3 Januarij 1861.**

Nadere informatien bij

BATAVIA, W. CORES DE VRIES.

den 19 December 1860. (10154)

De Stoomboot

SAMARANG PAKKET

vertrekt den 20sten dezer

naar Cheribon en terug,

en den 28sten dezer

naar Cheribon en Soerabaya.

de Agenten,

(10142) BUIJS, JACOBSEN & Co.

Stoomboot Oenarang.

Het vertrek dezer Boot is voor de maand *December* vastgesteld als volgt:

van Batavia naar Samarang en Soerabaija

den **30ste**,

van Soerabaija naar Samarang en Batavia

den **19de**,

van Samarang naar Batavia

den **21ste.**

Informatien bij

de Agenten,

(10135) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

Het vertrek van de

STOOMBOOT

Samarang Pakket

naar Palembang over Muntok

den 21 dezer,

zal geen plaats hebben.

de Agenten,

(10141) BUIJS, JACOBSEN & Co.

Het

Stoomschip «Prins van Oranje",

vertrekt van BATAVIA naar SAMARANG en SOERABAYA

op den 22sten dezer.

Nadere informatien bij

de Agenten,

(10175) MORGAN, MELBOURN & Co.

Naar Samarang en Soerabaya.

Het weder zulks toelatende, zal de

Koningin der Nederlanden,

op den **28** dezer vertrekken naar

Samarang en Soerabaya.

Eerstgenoemde plaats zal alleen ten gerieve van Passagiers worden aangedaan.

Nadere inlichtingen te bekomen bij

MACLAINE, WATSON & Co.

(10166) *Directeuren der N. I. S. Maatschappij.*

Naar Singapore.

Het vertrek van het Stoomschip

KONINGIN DER NEDERLANDEN

is bepaald op den **17 JANUARIJ e. k.**

Nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van

MACLAINE, WATSON & Co.

(10177) *Directeuren der N. I. S. Maatschappij.*

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend Fregatschip

Minister Pahud,

Kapitein **KIEVIT,**

voerende eenen bekwamen Scheeps-Doctor, om tegen het einde van December van hier te vertrekken.

Informatien bij

de Agenten,

(10132) METZENDORFF, WILMANS, RUIJS & Co.

PASSAGE naar NEDERLAND,

wordt aangeboden met het snelzeilend Fregatschip

TONIA,

Kapt. **ZEEMAN,**

voerende eenen bekwamen Scheeps-Doctor, om tegen het einde van December van hier te vertrekken.

Informatien bij

de Agenten,

(10131) METZENDORFF, WILMANS, RUIJS & Co.

Voor Passagiers

wordt gelegenheid aangeboden naar **Amsterdam** met het Nederl. Schip

DIONYSIA CATHARINA,

Kapt. Berckelbach van den Sprenkel.

Deze bodem wordt op de Kust volladen en zal tegen den 24 a. s. gereed kunnen zijn, om van hier de reis naar NEDERLAND te aanvaarden.

Nadere informatien te bekomen bij

de Agenten,

PAINE, STRICKER & Co.

BATAVIA, 15 December 1860. (10115)

Uittreksels uit officiëele mededeelingen.

De directeur der middelen en domeinen herinnert dat de verponding over den tweeden termijn van het loopende jaar 1860 moet worden voldaan vóór den laatsten December aanstaande.

Tot ontvangst daarvan zal voor de residentie Batavia dagelijks, (met uitzondering van Zon- en feestdagen) worden gevaceerd ten kantore van den algemeenen ontvanger te Weltevreden.

Het Vendu-departement is VERPLAATST naar de Buiten-Nieuwpoortstraat, in het lokaal vroeger bekend onder den naam van Japansche toko.

Ingevolge daartoe bekomen magtiging van den directeur der middelen en domeinen, maakt de Controleur der Inkomende- en Uitgaande Regten, bekend, dat van af heden het recherche-bureau aan het jaagpad verplaatst is naar het departement der inkomende- en uitgaande regten, gelegen aan de groote rivier.

De assistent-resident van Buitenzorg maakt bekend, dat ten zijnen kantore is berustende een zilveren horlogie, oud fatsoen, en eene som van *f* 84.50 zilveren munt, welke in de maand Augustus jl. vermoedelijk door diefstal te Buitenzorg of Batavia gepleegd, is verloren geraakt.

Degenen die hierop aanspraak kunnen maken gelieven zich tot hem assistent-resident te wenden.

De resident van Pasoeroean maakt bekend, dat op Dingsdag den 15den Januarij 1861, des morgens ten tien ure, ten zijnen kantore te Pasoeroean, in het openbaar zal worden uitbesteed:

1°. het bouwen eener loods bij het schoolgebouw te Pasoeroean;

2°. het bouwen van twee loodsen bij de kontroleurs-woning te Bangil; volgens bestek en voorwaarden, liggende ten gemelden kantore ter inzage van belanghebbenden.

Poskantoor.

De directeur der Posterijen te Batavia, herinnert belanghebbenden dat,

instede van den 30sten dezer, de eerstvolgende mail-stoomer den 3den Januarij 1861 zal vertrekken;

zoodat de brieven-pakketten, daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden, zullen worden gesloten, op:

Woensdag den 2den Januarij aanst.,

des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch Indie, China enz. enz., benevens voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

Daar de toenemende menigte per mail aangebragt wordende couranten, boekwerken, enz., enz., het bestellen der brieven in hooge mate belemmert, zoo zullen voortaan, ten spoedigste, eerst de brieven en daarna de drukwerken worden rondgebragt.

Bij deze kennisgave herinnert den directeur der Posterijen belanghebbenden tevens, dat een en ander ten postkantore, te gelegener tijd, kan worden afgehaald.

Gouvernements-besluiten, Benoemingen, enz.

Civiel Departement.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan het tijdelijk lid der weeskamer te Batavia, *E. L. W. Kinder.*

Ontheven:

Uit zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de adsistent-resident der XIII en IX Kottas (Sumatra's Westkust), *W. F. Godin.*

Benoemd:

Tot eersten kommies, op het bureau van den gouverneur van Sumatra's Westkust, de tijdelijke kommies op het residentie-kantoor te Pattie (Japara), *J. van Lingen.*

Militair Departement.

Bevorderd:

Bij het Wapen der Artillerie.

Tot eersten luitenant, bij het personeel, de tweede luitenant *T. H. J. M. Vermeulen*, van het personeel.

Tot magazijnmeester der tweede klasse (rang van eersten luitenant), de magazijnmeesters der derde klasse (rang van tweeden luitenant), *J. H. Wouters* en *G. T. Kulenbömer.*

Belast:

Met de waarneming der betrekking van directeur bij het groot militair-hospitaal te Samarang (militair ambtenaar der eerste klasse), de militaire ambtenaar der tweede klasse *A. C. Hielckert*, thans eerste kommies bij de directie der genie.

(*Ten gevolge eener misstelling in de vorige mededeeling wordt dit berigt herplaatst*).

Het Examen voor het Radicaal.

Elk beschaafd man herinnert zich een tijdperk uit zijn leven, waarin hij vertrouwd was met de geschiedenis der Punische oorlogen, waarin de raadselen der worteltrekking ontsluijerd waren voor zijn geest, en waarin hij niet slechts de Graven uit het huis van Henegouwen, maar ook de Koningen van Denemarken naar volgorde zou hebben opgenoemd. Dat tijdperk strekt zich gewoonlijk uit van het 10de tot ongeveer het 20ste levensjaar.

Maar wanneer men, volop verzadigd van de „melk der schole," van een drietal vreemde talen, van *un million de dates*, van de kennis van den hoogsten berg (in mijn tijd was het een andere dan thans — zelfs bergen zitten niet zeker op hun troon) en de grootste rivier, de kapen en zeeboezems van Noord-Amerika en de historie der kruistogten, van alles met één woord wat tot een beschaafde opvoeding behoort, de wereld is ingetreden, en een mede-kampvechter geworden is in den levensstrijd — dan haast men zich van den meegenomen ballast zooveel over boord te werpen als men tot bereiking der gewenschte haven niet meer noodig heeft, en de Deensche Koningen met de opvolgers van Alexander, de jaartallen met de zeeboezems geraken weldra op den achtergrond, en smelten zamen tot een verward geheel waaruit slechts nu en dan enkele nevelbeelden weer ten voorschijn treden. Maak U niet boos, geleerde heer! wij spraken niet van U, maar van de gewone menschen, die evenwel behooren tot wat men uit beleefdheid overeengekomen is te noemen „de verlichte klasse der maatschappij."

Van deze nu durven wij zeggen dat *zeer weinigen* in staat zouden zijn met goed succes het examen af te leggen dat van den aspirant naar het radicaal van Indiesch ambtenaar der tweede klasse gevorderd wordt. Om van vakken als het Mahomedaansche regt, de platte driehoeksmeting, de algemeene scheikunde en praktische bouwkunde niet te gewagen — hoevelen onzer zouden zonder rilling de vragen kunnen afwachten, die een examinator ons zelfs op het gebied der geschiedenis en aardrijkskunde voorleggen mogt, en dat met zooveel losheid en vrijmoedigheid als ware haar *extempore* beantwoording de natuurlijkste zaak ter wereld, en als had hij zelf niet even te voren de onderwerpen in kwestie nog eens nagezien. Hoe dwaas zou menig beroemd advocaat of geneesheer staan te kijken als hij zijn staats-examen van 15 jaar geleden weder afleggen moest; hoe akelig zou menig kundig Resident bij het eind-examen te Delft voor een aan de schoolbank pas ontsnapten wijsneus de vlag moeten strijken!

Wat volgt hieruit nu — zal men zeggen. Dat geschiedenis en aardrijkskunde, mythologie en driehoeksmeting onnutte zaken zijn, waarmede onze jeugd doelloos geplaagd wordt en afgestompt, en die alleen geschapen zijn opdat er geleerden zijn zouden, en opdat men er een examen in zou kunnen afnemen? Geheel niet — of ten minsten, niet geheel. Wel gelooven wij dat het onderwijs in Nederland veel te wenschen overlaat, dat men, in plaats van den kinderen een vormelooze massa feiten en woorden *in te pompen* (men vergeve ons deze technische uitdrukking), beter zoude doen hun opmerken en denken te leeren, en dat de twee *voornaamste* vakken der menschelijke kennis, de natuurkunde en staathuishoudkunde, wat minder voor de Romeinsche historie en de sombere formulen der algebra moesten worden verwaarloosd — maar wij drijven toch het vandalisme niet zóóver van al den tijd, waarin wij leerden wat wij sints vergaten, als *verloren* te beschouwen. De hoofdzaak is te *leeren*, eerst daarna stellen wij het als wenschelijk *vooral* te leeren wat in het praktische leven te pas komen kan. En ofschoon dit laatste ons van de worteltrekking b. v. nooit bij ondervinding zij gebleken, willen wij gaarne erkennen dat zelfs zij een voor de vorming van het verstand dienstige zijde heeft. *Mits* — en hierop wilden wij komen — men ons niet, nu ons verstand zijn goede of slechte vorming eens verkregen heeft, noodzake haar *op nieuw* te bestuderen, en *op nieuw* proeven af te leggen van onze in die rekenkundige operatie verkregen ervarenheid.

Welnu, dat schrikbeeld, waarvoor wij en ongetwijfeld de meesten onzer lezers met afgrijzen terugdeinzen — voor sommige onzer landgenooten is het dezer dagen een nare werkelijkheid geweest. Mannen die den staat sints jaren dienden, vaders van huisgezinnen die het lief en leed der school sints lang hadden vergeten, zijn wederom geplaatst geworden op de pijnbank hunner kinderjaren, nadat zij met hun kinderen uit hetzelfde schoolboek dezelfde lessen hadden van buiten geleerd. Zij hebben de smarten van den „Hollandschen jongen" nog eens moeten doorleven, zonder door zijn welbehagen in knikkers en zakmessen (zie *Hildebrand, in voce*) te worden schadeloos gesteld. Zij hebben zich moeten onderwerpen aan een *vergelijkend examen*, om, bij goeden uitslag, hun radicaal van Indiesch ambtenaar derde klasse door dat der tweede klasse vervangen te zien.

Wij betwijfelen zeer of deze tragi-comische vertooning ook haar nut gehad hebben kan; of de bekwaamheid, en vooral de bruikbaarheid der geëxamineerde ambtenaren thans beter zal kunnen worden beoordeeld dan vroeger het geval was. De meesten hunner zijn sints jaren zoodanig met ambtsbezigheden overladen geweest, dat aan het aanhouden hunner eerste studiën niet te denken viel. Die studiën trouwens hebben haar vrucht gedragen: ontwikkeling der geestvermogens. En voorts zal er wel iets, bij den een wat meer dan bij den ander, zijn blijven hangen van wat voorheen zoo vlot kon worden *opgezegd*. Maar te beweren dat hij die er het meest van onthouden heeft, of wiens geheugen in de laatste weken uit een pak oude schoolboeken het meest heeft kunnen inzwelgen, die dus aan dit vergelijkend examen het best kan hebben voldaan, daarom ook de beste ambtenaar bij het binnenlandsch bestuur of de beste hoofdkommies zijn zal, ware een ongerijmdheid. Er bestaat hoegenaamd geen verband tusschen de kennis der koffijcultuur en een helder doorzigt in de oorzaken van den val van het Westersch-Romeinsche keizerrijk, en dezelfde man die op uitmuntende wijze met den inlander weet om te gaan heeft misschien hoogst verwarde begrippen omtrent de Fransche omwenteling.

Wij gelooven daarom dat het thans gehouden examen een zeer slechten maatstaf opleveren zal tot beoordeeling van de geschiktheid der ambtenaren die het hebben ondergaan. En toch erkennen wij dat het moeijelijk anders ingerigt had kunnen worden. Wij beschouwen het als een der ongelukkige uitvloeisels van een ongelukkig stelsel, het stelsel zelf van het radicaal en wat daarmee zamenhangt.

Aan *kinderen* en *jongelingen* neme men examens af over hetgeen zij *geleerd* hebben, maar *mannen* beoordeele men naar hetgeen zij *deden*. Dat men van hem die in de rei der Indiesche ambtenaren wenscht te worden opgenomen, en de ladder op te klimmen die bij *derde kommies* begint om bij *Raad van Indië* te eindigen, eenige bewijzen vordere dat hij zijn verstand niet ongeoefend gelaten heeft — wie zal het laken? Maar dat men, nadat hij gedurende een reeks van jaren praktisch werkzaam is geweest, en zijn geschiktheid of ongeschiktheid voor de Indiesche dienst uit zijn handelingen is gebleken, zijn verdere bevordering daarin afhankelijk stelt van wat hem uit de schoollessen is bijgebleven — daarvoor is moeijelijk een andere reden te vinden dan de vrees om afbreuk te doen aan het Delftsche monopolie. — Moge de dag spoedig aanbreken waarop dat monopolie zal opgehouden hebben tot deze en andere dwaasheden aanleiding te geven!

H.

Batavia.

Bij het ter perse leggen dezes, was de verwacht wordende Landmail nog niet aangekomen.

Men heeft ons een bijna ongeloofbaar verhaal medegedeeld van geweld en willekeur, waaraan zich een Resident op Java jegens twee Nederlanders heeft schuldig gemaakt. Wij vernemen dat deswegen aan de bevoegde autoriteit een klagte is ingediend, wier resultaat wij zullen afwachten alvorens de toedragt der zaak ter kennis van het publiek te brengen.

— Per stoomboot *Batavia*, kapitein Nije, zijn 15 December 1860 door het postkantoor alhier verzonden:

Per overlandmail via Marseille		8477	adress.
„ „ „ Triëst		2215	„
„ „ „ Southampton		447	„
		11109	adress.
Naar Singapore	1896		„
„ Banka	279		„
„ Palembang	312		„
„ Riouw	170		„
„ Billiton	43		„
	—	2700	„
Totaal .		13809	adress.

Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo. Berigten loopende tot den 3den December jl. behelzen het volgende:

Achter Kloewa bij Karang-Poetih hebben de muitelingen onder Goesti-Oemar weder eene versterking aangelegd, die echter door de hulptroepen van den regent van Amoenthai genomen en vernield is.

Bij het oprukken van den kapitein Peltzer derwaarts, werd voorbij Lampehang de Batangan-rivier versperd gevonden, doch de versperring werd evenwel spoedig weggeruimd. Eene benting, bezet door de hulptroepen van den regent, zou op dat punt worden opgerigt, ten einde de communicatie tusschen Pringin en Amoenthai steeds open te houden.

De militaire kommandant van Kwala Kapoeas is met 300 Dajaks, bedoeld in ons nommer van den 5den December, tegen den vijand opgetrokken. De kommandant was echter verpligt onverrigter zake terug te keeren, dewijl de Dajaks, op een uur afstand van den vijand komende, allengs verdwenen. Den 28sten November trok de militaire kommandant Perclaar met een detachement van pl. ms. 30 militairen den vijand te gemoet, doch kon hen geen afbreuk doen, dewijl deze onmiddelijk het hazenpad koos.

De kolonne, die den 23sten November onder den luitenant de Brauw is opgerukt, was, volgens tijdingen door een inlander aangebragt, gezien in de nabijheid van Lok Pekat, alwaar zij zich in gemeenschap met eene kolonne van Moengoe Tajoe, onder den luitenant Ockerse onledig hield, met in de omstreken van Lok Pekat te patrouilleren en van vijanden, die echter niet in grooten getale waren gezien, te zuiveren.

Ter hoofdplaats bleef alles rustig.

Uit Martapoera waren patrouilles gezonden tot boven Pengaron en naar Mengapan. Van deze waren nog geene tijdingen ontvangen.

Op den 1sten December overleed aan bekomen wonden en aan de vermoeijenissen van den oorlog de kapitein Graas, die bij zoo vele gelegenheden de grootste bewijzen van moed heeft ten toon gespreid.

In de Tanah Laoet duurde de voordeelige stand van zaken voort. In den omtrek van Pleiari werden verscheidene nieuwe kampongs aangelegd. Er zoude spoedig een aanvang gemaakt worden met het aanleggen eener versterking te Mengkalip, waardoor het wachtoorlogschip aldaar zal kunnen worden gebezigd tot bekruising der oostkust.

Soerabaija, 12 Dec. Men schrijft ons van Sumanap, dat de uitvoer van slagtvee in de laatste jaren groot en ieder jaar toenemend is, zoo dat de teelt daardoor lijdt.

Deze vermeerderde uitvoer moet niet alleen merkbaar zijn aan den zoo hoogen prijs bij vroeger, zijnde het vee in een 10 tal jaren bijna op 100% gestegen, maar ook duidelijk te bespeuren aan de kwaliteit van het vee. Voor een klein aantal jaren waren het zonder uitgezondering goed gevleeschde zware beesten die als slagtvee werden uitgevoerd, terwijl thans het meerendeel klein, meer mager dan vet en ter naauwernood 300 amsterdamsche ponden kan halen.

Daar bijna alleen het vleesch van Sumanapsch vee, op de meeste plaatsen en vele buitenbezittingen wordt gebruikt, zoude het zeer wenschelijk zijn, dat deze achteruitgang onder de aandacht der regering werd gebragt, opdat in tijds maatregelen worden genomen.

Banjermassing, 26 November 1860.

Uittreksel uit een particulier schrijven.

Heel veel is hier in de laatste dagen niet kunnen uitgevoerd worden. De vijand ziet dat wij overal op onze hoede en waakzaam zijn, dat wij nergens voor terug deinzen en alle zwarigheden overwinnen; tengevolge waarvan hij zeer ontmoedigd is. De werkdadige opstand kan men zoo goed als geëindigd beschouwen en zal de tegenstand zich naar ons gevoelen alleen tot patrouille gevallen bepalen, terwijl om die overbodig te doen zijn er nog veel tijd zal vereischt worden ja, welligt nog jaren daarmede kunnen verloopen.

Zoolang Hidaijat en Antassarie niet in onze handen zijn, zal de guerillestrijd wel voortduren en zullen deze hoofdoproerlingen wel niet gemakkelijk in onze handen vallen, niettegenstaande door het gouvernement den op hunne hoofden gestelden prijs verdubbeld en van ƒ 5000.— op ƒ 10.000.— gebragt is. Beiden moeten zich zoo men zegt, in het rijk van Koesan ophouden, dat zij veel van hunnen aanhang hebben verloren bewijst onder anderen dat zij thans het volk niet meer voor onbepaalden tijd te wapen hebben geroepen maar slechts voor zes weken, in welk tijdvak zij dan de drie voornaamste nederzettingen Pengaron, Martapoera en Banjermassing willen afloopen. Verbeeld u, wat een bluf! gelukkig dat wij gereed staan om hen te ontvangen en hunne grootspraak duur zullen betaald zetten.

Dat de sympathie der bevolking voor ons toeneemt blijkt onder anderen ook daaruit, dat zij niet meer voor een militair op den loop gaan zoo als dit vroeger het geval was.

Daarbij betalen wij alles wat wij van de bevolking vragen zeer duur en onmiddelijk. Het branden en rampassen vroeger aan de orde van den dag is streng verboden en al het mogelijke wordt in het werk gesteld, om de genegenheid en het vertrouwen der bevolking te winnen.

Alle die maatregelen zijn uitmuntend en onze waardige chef Verspijk bewijst dat hij ten volle voor zijne gewigtige en moeijelijke taak is opgewassen.

Hij wordt dan ook door ieder op de handen gedragen en verdient dit ook volkomen.

Soerabaya 13 December. Men schrijft ons van Pekalongan:

Dat de Rhinoceroshoorn geen onfeilbaar middel tegen slangengift is, blijkt onder anderen uit het volgende: Dezer dagen werd een inlandsche matroos, van de alhier ter reede liggende Bark Mawan Eljoesoor, terwijl hij bezig was in de monding der rivier de boot voort te stuwen, door eene slang in de groote teen gebeten. Bij den gezagvoerder van dien bodem gebragt die zich een optrekje had gehuurd werd hem op de bekomene wond eenig schraapsel van voornoemden hoorn gebonden, welk middel echter de gewenschte uitwerking niet had, daar de patient zooveel pijn leed, dat de gezagvoerder ten laatste besloot eenen geneesheer te doen ontbieden, doch niet tegenstaande alle door dien geneesheer aangebragte hulp, bleek, dat het gift zich al meer en meer door het bloed mengde, waardoor voornoemde matroos na een smartelijk lijden van bijkans vier en twintig uren overleed.

— Nadat zich reeds ruim eene maand gelegen alhier het gerucht had verspreid dat een voor den keizer van Solo bestemde oliphant door deze plaats zoude worden geleid, kwam den 6 dezer genoemde colossus opdagen onder geleide van eenige Solosche grooten en gevolgd door eenen onafzienbaren stoet van nieuwsgierigen van allerlei kunne en ouderdom. Men zegt dat het een geschenk is van Raden Saleh, aan den keizer van Solo.

(*Oostpost.*)

Men schrijft ons van Muntok:

Den 22sten December, des namiddags ten 5 uur, heeft eene rooversprauw, naar gissing groot 2 koijangs en bemand met 20 koppen, op de hoogte van Karang Seribo (in Straat Banka) een aanval gedaan op de prauw van het hoofd van Tandjong Nior, tijdens dat hoofd bezig was een vlot met Gouvernements balken bestemd voor deze plaats, te begeleiden, met het ongelukkig gevolg dat gemeld hoofd na drie kogelwonden te hebben bekomen met zijn Sampang de vlugt heeft genomen, zijnde zijn prauw met wapenen, bestaande in een lilla en 2 geweren, benevens eenige goederen in handen der roovers gekomen, en hebben zich alstoen naar de Nangka-eilanden verwijderd.

Twee kruisbooten, bestemd naar Soengeislan en Tabaali, hebben last bekomen om die roovers op te zoeken, terwijl tevens twee kleine politie vaartuigen tot dat einde zijn afgezonden.

Heden morgen dd. 26 Nov. is de brik *de Haai*, alhier in station, onder zeil gegaan, ten einde in Straat Banka te kruisen, met het doel om zoo doenlijk die rooverbende in handen te krijgen.

— Den 27 November jl. is in het district Modjoredjo (Modjokerto) des nachts om 12 uren, eene inlandsche vrouw, oud naar gissing 25 jaren, door een tijger achter hare woning letterlijk verscheurd, haar man bleek tijdens het gebeurde niet te huis te zijn.

— Men schrijft ons van Sumanap.

Alle handen zijn hier bezig met het oprigten van eerebogen en het versieren dezer plaats voor de aanstaande komst van den Gouverneur Generaal, die (bij gelegenheid de stoomboot, waarmede zijne Excellentie de Molukken zal bezoeken, steenkolen inneemt) deze plaats met een bezoek zal vereeren.

Niemand, die daarover meer verheugd schijnt dan de Panumbahan, die van den vroegen morgen tot den laten avond in de weer is, opdat er aan de plegtige toebereidselen niets moge ontbreken.

De vorsten van het eiland Madura hebben zich ten alle tijden gekenmerkt als trouwe aanhangers van het Europesche bestuur, men kan het den Panumbahan van Sumanap aanzien, dat zijn hart klopt met onverpoosden ijver, zoodra er slechts quaesti is gehechtheid te toonen aan de Nederlandsche Regering.

Minzaam en gul onderscheidt zich die vorst van vele Grooten, omdat ten alle tijden voor ieder Europeaan de deur zijner Kraton geopend is!

Men schrijft ons uit Malang.

De koffijpluk was dit jaar, in het Malangsche, door de goede zorg der betrokken Autoriteiten, hoogst overvloedig: men beweert, dat p. m. 140,000 picols werden ingezameld. Het was een verrukkelijk schouwspel, den krachtigen bloesem te zien, waarmede de koffijboomen later getooid waren, en men vleit zich, op grond hiervan, op een volgend jaar nog meer product, ja welligt 160,000 picols, te zullen inoogsten. *Eere wien eere toekomt!*

(*Soer Cour.*)

Pasoeroean, 12 Dec. Men berekent dat dit jaar in deze residentie aan Gouvernements product zullen worden afgeleverd.

210,000 pikols Koffij en
372,000 » Suiker met inbegrip van de vrije beschikking.

Deze Cijfers zijn nimmer te voren bereikt.

De gemiddelde Suikerproductie zoude dan zijn 62 pikols per bouw.

Ook de tabaksaanplant te Kendalpaijak, moet dit jaar buitengemeen goed staan.

(*Pass. N.- en Adv.-Blad.*)

Nederland.

Amsterdam, 11 Oct. Dezer dagen werd zekere persoon, bij gelegenheid dat hij voor de arondissements regtbank alhier (3de kamer) te regt stond, wegens mishandeling en ter zake waarvan hij werd veroordeeld tot eene geldboete van drie gulden, tevens veroordeeld tot eene cellulaire gevangenisstraf voor den tijd van een jaar, omdat hij zich bij zijne verdediging had laten ontvallen, „dat hij spoedig het land verliet, waardoor hij zich van zelf onttrokken zag, aan dwaze, absurde en onregtvaardige vervolgingen, als welke de officier van justitie goed vond in te stellen," welke woorden werden beschouwd als behelzende beleediging in woorden aan een magistraatspersoon in het openbaar en ter teregtzitting aangedaan, strekkende om diens eer of kieschheid aan te randen.

Schagen, 12 Oct. Gisteren middag ten 12 ure is te Petten op strand gekomen het kofschip *Remke*, gezagvoerder Scherpbier, van Libau naar Schiedam bestemd, geladen met gerst en haver. Van de equipage bestaande uit acht personen, zijn zes omgekomen: de kapitein, zijne vrouw en 2 kinderen, zijnde een meisje van 8 en een jongetje van 3 jaar, de stuurman en een matroos, terwijl 2 matrozen van 's middags 12 tot 's avonds 8 ure in het wand zich vasthoudende, alstoen met de reddingsboot, geassisteerd door eene loodsboot, behouden aan strand zijn gebragt. Hartverscheurend was het van het strand deze schipbreukelingen in levensgevaar te zien, zonder, door de hooggaande zeeën, eenige redding te kunnen aanbrengen. De gezagvoerder, zijn jongste kind aan zich vastgebonden hebbende, zag het van koude bezwijken, terwijl zijne vrouw en dochtertje mede van koude en ongemakken bezweken, levenloos op het dek lagen. De echtgenoot en vader sprong op dit voor hem zoo ontzettend gezigt in zee en vond alzoo in de golven den dood. Drie lijken zijn inmiddels aangespoeld, terwijl er nog drie vermist worden. Van het schip is niets meer te zien, het is geheel uit elkander en weggeslagen.

Engeland.

Londen, 8 Oct. Een brief uit Beyruth meldt, dat de president der Vereenigde Staten aan Abd-el-Kader een paar prachtige revolvers heeft doen toekomen, vergezeld van een schrijven in de Arabische en Fransche taal, waarin hij den emir geluk wenscht wegens den door hem aan den dag gelegden moed en energie tot redding der Christenen.

Londen, 9 Oct. Prins Juan de Bourbon heeft een schrijven gerigt aan den *Times*, in antwoord op het artikel van dit dagblad over het jongste manifest van dezen pretendent. De schrijver begint met eens voor al te verklaren, dat hij niet voornemens is een burgeroorlog in Spanje in het leven te roepen. De toestand van Spanje is echter niet wat hij zou zijn bij een liberaal regeringsstelsel. „Ten aanzien van de vrijheid", zegt de prins, „die men in Spanje geniet, kunt gij u inlichtingen verschaffen, als gij de dagbladen leest, die niet in soldij der regering staan, en als gij de 100,000 man ondervraagt, die tegen hun wil soldaat moeten zijn; omtrent het crediet van Spanje zie slechts de noteringen van de beurzen te Amsterdam en te Londen; omtrent zijne verdraagzaamheid ondervraag slechts de Joden en alle andere vreemdelingen, die de katholieke godsdienst niet belijden; omtrent zijn voorspoed, meet slechts de braakliggende gronden en tel de duizende ondernemingen, die door gemis aan crediet worden verstikt. Ten aanzien van zijn koloniaal stelsel kunnen de bewoners van Cuba met zaakkenis spreken; zij worden nog bestuurd door de Indische wetten uit den tijd van Philippus II; en wat de voortreffelijkheid van zijn economisch stelsel betreft, daarvan weten de contribuabelen mede te spreken". De schrijver doet voorts uitkomen, dat alle staatkundige partijen zich onledig houden met den slechten toestand van Spanje en dat allen, behalve de bewindsmannen, in hun geweten overtuigd zijn van de noodzakelijkheid eener verandering. Elk regeringsstelsel, zegt de prins, zou verkieslijk zijn boven het tegenwoordige, en bijaldien de hervormingen, die het land eischt, niet door eene wettig geconstitueerde regering worden ingevoerd, zullen zij vroeg of laat in het leven treden na een tijdperk van regeringloosheid en nadat stroomen bloeds zullen zijn vergoten. Don Juan besluit met een beroep te doen op het Spaansche volk en verklaart, dat zijne eerzucht zich niet verder uitstrekt, dan om tot het algemeene welzijn in Spanje bij te dragen, er nogtans bijvoegende, dat, zoo hij niet gehoord wordt, eene revolutie en al de gevolgen van dien onvermijdelijk zijn.

— Maandag avond ll. ontstond te Liverpool op de openbare straat een hevige twist over den paus en Garibaldi. Spoedig ging men van woorden tot meer krachtige argumenten over en eene algemeene kloppartij volgde tusschen mannen en vrouwen, die met knuppels, pooken, tangen en scharen gewapend, op eene treffende wijze despotismus en onafhankelijkheid vertegenwoordigden. Sommige kwamen er met ligte kwetsuren af, anderen werden ernstig gewond. Eenige zijn in hechtenis en zullen spoedig worden te regt gesteld.

Londen, 18 Oct. De Engelsche bladen melden, dat op Zondag 7 dezer een 700tal Hollandsche visschers met hunne vaartuigen bij het dorp Kilnsea, in Yorkshire, zijn geland en van de bewoners levensmiddelen eischten, welke laatsten zoo verschrikt waren, dat zij aan de aanvrage gevolg gaven. Later gedroegen zich de Hollanders, naar verder gemeld wordt, vrij onstuimig, zoodat de heer Barton, de magistraat, zich genoodzaakt zag, tusschen beiden te komen, ten einde bloedvergieten te voorkomen. Na aan de dorpelingen veel schade te hebben veroorzaakt, staken de aanranders weder in zee. De kustwachters te Kilnsea konden, wegens hun gering aantal, in vergelijking met de 700 Hollanders, te naauwernood tusschen beiden komen. Na hun vertrek begaven de Hollanders zich met Fransche visschers naar Bridlington, alwaar zij zich echter goed gedroegen, ofschoon hun bezoek ook in die plaats groote opgewondenheid veroorzaakte. [Wij zullen wel niet behoeven te zeggen, dat wij dit alles voor eene ongerijmdheid houden, zoo lang het niet nader wordt bevestigd.]

— De *London and China Telegraph* meldt, dat in de eerste dagen van Augustus aan boord van het Spaansche schip *Encarnacion* een koelie-opstand heeft plaats gehad. Het vaartuig had den 2den Aug. de haven van Macao verlaten. Eenige dagen later, terwijl het scheepsvolk bezig was het dek te wasschen, stoven de koelies de kajuit binnen en bragten den kapitein eene ernstige wonde toe. Hierop kwam het scheepsvolk toeschieten en ontstond er een hevig gevecht, waarin een tolk en een man van de equipage en 75 koelies werden gedood, terwijl, behalve de kapitein, 11 man der equipage ernstige verwondingen ontvingen. Zij bevinden zich thans in het hospitaal te Macao, werwaarts het schip is teruggekeerd.

— De *Times* zegt in zijn *City article*, dat, volgens de laatste berigten uit Amerika, men zich aldaar sedert eenigen tijd onledig houdt met het instellen van een onderzoek naar een schier algemeen stelsel van diefstal, door de geëmploijeerden op den Pensylvania-spoorweg, een der voornaamste lijnen van de Vereenigde Staten, uitgeoefend. Reeds zijn 21 personen in de zaak gewikkeld en deze schijnen het in hunne magt te hebben, om nog veel hooger geplaatste personen in de zaak te betrekken, zoodat men er op uit schijnt te zijn haar te sussen. Op ééne uitzondering na, moeten alle conducteurs over de geheele lijn zich aan verduistering van gelden hebben schuldig gemaakt. Sommigen hebben bereids bekend en zooveel teruggegeven als zij hadden. Zoo gaf de een £ 500, een ander £ 3000. Anderen hadden alles in het spel verloren. In één geval werd bewezen, dat een conducteur op een enkelen rid £ 17 had gestolen. Toen dezen man, die een tractement van £ 140 per jaar geniet, door een lid van het commité, dat de zaak onderzocht, gevraagd werd, hoe hij binnen eenige jaren een kapitaal van £ 7000 had kunnen overgaren, hernam hij, dat hij een voldoend antwoord zou geven, bijaldien degeen, die de vraag deed, zou verklaren, hoe hij zelf aan £ 60,000 was gekomen.

Frankrijk.

Parijs, 9 Oct. Het ontwerp voor den aanleg van een spoorweg rondom Parijs op den linkeroever der Seine, is thans gereed. Deze weg zal 10,339 mètres lengte hebben en met inbegrip der bruggen en andere architectonische werken, onder welke eene fraaije brug over de Seine, 21 millioen fr. kosten. Men is voornemens op dezen weg vier stations op te rigten.

— Garibaldi zal de kiezers der Beide Siciliën tegen 21 Oct. oproepen, ten einde, met toepassing van het algemeene stemregt, den wil des volks betrekkelijk de inlijving te vernemen. Het dagblad *les Nationalités* verzekert, dat de concessionarissen der Napelsche spoorwegen de intrekking der concessie hebben gevraagd en ook verkregen.

— Uit Rome wordt bevestigd, dat de Franschen Viterbo weder zullen bezetten. De pauselijke gendarmes zullen de Fransche troepen twaalf uren vooraf gaan. De bevolking is

BIJVOEGSEL BATAVIAASCH HANDELSBLAD

Woensdag 19 December 1860. No. 101.

gereed om de pauselijke troepen terug te drijven, maar zal zich van de Fransche onderwerpen. Pepoli is naar Viterbo vertrokken, om de bevolking gerust te stellen. De koning bevindt zich te Macerata.

Parijs, 10 Oct. In het dorp Boulogne, tusschen deze stad en St. Cloud, heeft men voor drie dagen, bij gelegenheid dat de kerk aldaar werd gerepareerd, onder het altaar het lijk van een vijftienjarig meisje gevonden, dat voor drie jaren, kort na hare eerste communie, verdwenen was, zonder dat men haar verblijf heeft kunnen opsporen. Het meisje moet buitengewoon schoon zijn geweest. Aan de Parijsche bladen is bevolen, van het voorval melding te maken.

— De te Parijs wonende Poolsche uitgewekenen zijn voornemens een adres aan Oostenrijk, Rusland en Pruissen te zenden, waarin op herstel der Poolsche nationaliteit wordt aangedrongen. Men zegt, dat prins Napoleon hierin de hand heeft.

— De beweging onder de geestelijkheid duurt steeds voort; de aartsbisschop van Toulouse heeft een mandement uitgevaardigd, waarin de bewerkers en begunstigers van de aanvallen tegen den paus hevig worden gegispt.

— Prins Napoleon houdt zich, na zijne terugkomst, zeer dikwijls met den keizer bezig, en het gerucht loopt, dat Z. M. den prins de opdragt zal geven om eene reis rondom de wereld te doen.

— Er is gemeld, dat de bewoordingen van de pauselijke allocutie waren veranderd, ten gevolge van uit Frankrijk ontvangen berigten; het volgende wordt thans daaromtrent vernomen. De uitdrukkingen van den paus tegen Frankrijk en den keizer zouden veel heviger zijn geweest. Zoo zou onder anderen de zinsnede, waarin gezegd wordt, dat Piemont zóó stoutmoedig had gehandeld bij het schenden van het pauselijk grondgebied, alsof het zeker wist, dat niemand het daarin zou verhinderen, aldus hebben geluid: »Piemont was er vooraf van overtuigd, dat een naburige, magtige bondgenoot zou toelaten, dat het de pauselijke grenzen overschreed.''

— De zeer gedwongen en koele houding tusschen het hof van Rome en dat van Parijs steekt nog al af bij het onderwerp, dat men voor den wedstrijd van bas reliefs heeft gesteld, namelijk het zegenen van den keizerlijken prins door den paus. Het goedgekeurde bas-relief zal tot medaille worden geslagen.

— Louis Blanc heeft dezer dagen te Glasgow eene redevoering gehouden, waarin hij o. a. het volgende, voor de geschiedenis niet onbelangrijke feit mededeelde:

„Toen de voorloopige regering van 1848 in Frankrijk vernam, dat Karel Albert, de vader van Victor Emmanuel, op het punt was Lombardije binnen te rukken, ten einde het aan Oostenrijk te ontnemen, wilde zij Karel Albert ondersteunen en wij zonden 30,000 man naar den voet der Alpen; opdat de Italianen, zoo zij de nederlaag kregen, ten minste een leger zouden hebben, om hen tegen algeheele vernietiging te beveiligen. En wat denkt gij dat de koning van Piemont deed? Hij liet de voorloopige regering weten, dat, zoo wij de Alpen zouden durven overtrekken, hij zorg zou dragen, dat zijne soldaten behoorlijk op ons zouden vuren. En waarom? omdat, gelijk in eene dépêche van 4 Maart werd gezegd, het verleenen van hulp door Frankrijk aan de Italiaansche onafhankelijkheid welligt in Italië voedsel zou geven aan republikeinsche beginselen, welke niet in overeenstemming waren met de familie-belangen van het doorluchtige huis van Savoye. En wat was het gevolg? Karel Albert werd verpletterd en de Italianen werden ten tweede male veroordeeld, door hunne verdrukkers onder de voeten te worden getrapt. Dit feit, hetwelk weinig bekend is, werpt, naar ik vrees, een helder licht over de oneensgezindheid tusschen graaf Cavour en Garibaldi. Het verschil tusschen deze twee mannen is het volgende: Garibaldi heeft alleen de onafhankelijkheid van Italië op het oog, terwijl graaf Cavour, behalve dit, ook zorg draagt voor de familie-belangen van zijn meester, welke beide belangen misschien gepaard kunnen gaan, doch niet altijd bestaanbaar zijn met de vrijheid''. — Wijders tot den toestand van Italië overgaande, zeide Louis Blanc, dat de Italiaansche eenheid zonder Rome eene onmogelijkheid is. Hij erkende, dat het eene zeer moeijelijke positie voor de Italianen was, zoo lang de Fransche troepen de eeuwige stad bezetten. Er bestond echter een middel, om hen daaruit te verwijderen. De openbare meening in Engeland, die schier alvermogend is, moet in beweging gebragt worden. Het Britsche volk moet bij zijne regering krachtig aandringen, dat zij Frankrijk ronduit verklare, dat de ontruiming van Rome door zijne troepen een *conditio sine qua non* is voor de Fransch-Engelsche alliantie.

— Dezer dagen werd onder voorzitterschap des keizers te St. Cloud een buitengewone raad, ter behandeling van belangrijke militaire quaestiën, gehouden, waaraan onder vele andere maarschalken, admiraals en generaals, de maarschalken Pélissier en Randon, de admiraal Hamelin, de vice-admiraal Bouet Willaumez en de schout-bij-nacht Dupony deel namen. In deze vergadering ontving admiraal Hamelin een bevel van den keizer om met den meesten spoed negen gebliudeerde fregatten te laten bouwen. De bedenking van den admiraal, dat het hoofdstuk Marine reeds een deficit van 25 millioen francs over het loopende jaar aanbood, beantwoordde de keizer laconiek, door te zeggen, dat hier van geld geene sprake moest zijn, mits aan zijn verlangen maar spoedig en geheel werd voldaan.

— Te Domremy, de geboorteplaats van Jeanne d'Arc, heeft men dezer dagen een standbeeld aan die heldhaftige maagd opgerigt.

— De berigten uit Rome geven allen te kennen, dat Pius IX meer verstoord is op Keizer Napoleon dan op Koning Victor Emmanuel. De paus beschouwt den Keizer als verantwoordelijk voor al het gebeurde, en beschuldigt hem zijne belofte te hebben geschonden. Toen de divisie Géraudon te Rome kwam, en voor den paus defileerde, heeft deze geen woord gesproken, hetgeen te meer is opgemerkt, daar hij, toen eene andere onlangs aangekomene divisie dezelfde plegtigheid volbragt, niet karig in zijne woorden was.

Duitschland.

Weenen, 8 Oct. Niettegenstaande de verzekering, in de redevoering van graaf Cavour voorkomende, dat er voorshands door Piëmont geen aanval op Venetië zou worden gedaan, gaan de oorlogstoerustingen hier te lande onverminderd voort. Voortdurend worden troepentransporten naar het Zuiden bewerkstelligd; uit Kroatië zijn reeds onderscheidene regimenten naar de kustlanden van Dalmatië opgerukt, en acht batterijen artillerie naar Fiume gezonden. In de arsenalen alhier wordt dag en nacht onafgebroken voortgewerkt.

Weenen, 21 Oct. De officiële *Wiener Zeitung* bevat een keizerlijk manifest, een diploma uitvaardigende, op de grondslagen eener pragmatieke sanctie berustende, welke verbindend zal zijn voor elken opvolger in de regering bij elke troonsopvolging, en als zoodanig aan den lande uit te vaardigen en in de bondswetten op te nemen. Dit diploma verkondigt, dat voortaan de wetgevende magt slechts onder medewerking der landdagen en van den rijksraad zal worden uitgeoefend. Het getal der door de landdagen af te vaardigen leden van den rijksraad wordt op 100 verhoogd, te verdeelen naar evenredigheid der uitgestrektheid van het land en der van de bevolking geheven belastingen. De ministeriën van justitie, van eeredienst en van binnenlandsche zaken houden op, de middenpunten van 's rijks beheer uit te maken. De hofkanselarij voor Hongarije wordt weder ingevoerd, en voor Zevenbergen opgerigt. Tot hofkanselier voor Hongarije wordt een lid van het ministerie benoemd, terwijl de aangelegenheden der overige kroonlanden door een minister van staat in den raad des keizers worden vertegenwoordigd. Voor het onderwijs wordt een afzonderlijk departement opgerigt. De justitie wordt voor alle niet Hongaarsche landen in den ministerraad door den president van het hof van cassatie vertegenwoordigd, en de belangen van landbouw en koophandel door een minister van koophandel. De werkkring van den rijksraad, ten aanzien van financiële aangelegenheden, wordt aanmerkelijk uitgebreid. Het aangaan van nieuwe, en het converteren van bestaande leeningen, het heffen van belastingen en de verkoop van onroerende goederen, den staat toebehoorende, zijn van de toestemming des rijksraads afhankelijk. Onderwerpen betreffende het tolwezen, de munt, het geld, het credietwezen, de grondstellingen van het bankpapiersysteem, de posterij, de telegraphie en het spoorwegwezen, worden slechts onder medewerking van den rijksraad behandeld. De overige onderwerpen van wetgeving behooren tot de bevoegdheid der onderscheidene landdagen. Tot behandeling van de gemeenschappelijke aangelegenheden der niet Hongaarsche landen wordt het bijeenkomen der tot deze landen behoorende rijksraadsleden voorbehouden. Ten aanzien der organisatie van bedoelde landen, is aan de ministers van staat een uitgebreid rescript gerigt, waarbij als grondslagen zijn aangegeven: een zelfbeheer en vertegenwoordiging van alle klassen, wier belangen door de aldus opgerigte landdagen worden besproken, zijnde de ministers daarbij aanbevolen, de overeenkomstig deze grondslagen te ontwerpen landsstatuten onverwijld den keizer ter goedkeuring in te dienen, en de landdagen zoo spoedig mogelijk bijeen te roepen. De constitutionele inrigtingen van Hongarije worden weder ingevoerd, de Hongaarsche taal als de officiele erkend bij het geregtelijke en staatkundige beheer, en de universiteit te Pesth heropend. De afschaffing van de vrijstelling van belastingen voor kerkelijke goederen wordt bevestigd. De vertegenwoordiging van alle klassen in den lande bij 's rijks wetgeving en beheer is al grondstelling aangenomen. Het bijeenroepen der landdagen binnen den kortst mogelijken tijd is verordend, zullende daarbij de uitvaardiging van een inwijdingsdiploma en de krooning van den keizer als koning van Hongarije plaats hebben. De regtspleging en het geregtelijk beheer worden, in afwachting dat daaromtrent anders zal zijn beschikt, voordurend uitgeoefend overeenkomstig de voorschriften van het strafwetboek. De koninklijke curie te Pesth en de stadhouderij te Ofen worden weder opgerigt. Met het oog op de staatsregtelijke aanspraken van Hongarije en de Servische bevolking, wordt een hofcommissaris aangesteld, tot wien de vertoogen der voornaamste personen uit de verschillende klassen moeten gerigt worden, en op wiens voordragten de keizer beslist. Voor Zevenbergen zijn dergelijke wettelijke instellingen beloofd. De betrekkingen tusschen Hongarije en Croatie worden aan de onderhandelingen tusschen personen, door beider stendenvergaderingen op wettige wijze aan te stellen, onderworpen.

De heeren Thun, Nadasdy en Thierry hebben hun ontslag uit het ministerie genomen. Daarentegen zijn benoemd, generaal Degenfeld tot minister van oorlog ad interim; graaf Szecsen tot minister zonder portefeuille; baron Mecsery tot minister van politie; de sectie chef Lasser tot minister, voorloopig belast met de leiding van het departement van justitie; baron Nikolaas Vay tot Hongaarsch hofkanselier; het lid van den rijksraad Szegenyi tot tweeden hofkanselier; ridder Benedek tot commandant van het leger in Italie, en generaal graaf van Mensdorf tot commandant van het Servische wojwoodschap.

— In den jongsten tijd is herhaaldelijk het praktische nut gebleken van een maatregel, door de regering genomen, om de verleiding tot desertie bij het leger tegen te gaan. Er wordt namelijk aan iederen soldaat, die zoodanigen verleider overlevert, onmiddellijk eene premie van fl. 200 uitbetaald. Dat de soldaat in de meeste gevallen het dadelijk ontvangen van dit bedrag boven de twijfelachtige kansen eener deseretie verkiest, blijkt dááruit, dat in den tijd van veertien dagen deze premie reeds viermaal is uitgekeerd.

— Een correspondent uit Weenen deelt aan de *Preuss. Zeitung* onderscheidene belangrijke bijzonderheden mede, waaruit blijkt, hoe zeer ook te Triest de sympathie voor de Italiaansche beweging tegen Oostenrijk al meer en meer toeneemt, en dit ondanks het feit, dat deze stad haar tegenwoordigen bloei uitsluitend heeft te danken aan de bijzondere bevoorregting, welke Oostenrijk haar tegenover Venetie liet ondervinden. Zoo hebben reeds 40 à 50 jonge *Duitschers* van goeden huize — om van de Italianen niet te gewagen — zich uit Triest naar Turijn begeven, om òf in het Piemontesche leger òf bij de Garibaldianen dienst te nemen. Een inwoner van Triest heeft zich zelfs naar Victor Emmanuel begeven, om hem te Florence, „in naam van het volk van Triest'', een adres van bewondering en huldiging te overreiken. In hoe ver bedoelde persoon inderdaad door het volk was afgevaardigd, is den Weener correspondent van de *Pr. Ztg.* niet bekend. Buiten twijfel hebben er geheime agitatien plaats, en hadden de arrestatiën en huiszoekingen, kortelings aldaar bewerkstelligd ten doel, op het spoor te komen van een revolutionair comité, van welks bestaan de regering had kennis bekomen. Ook uit Friaul moet een 400tal inwoners bij de legers van Piëmont of van Garibaldi dienst hebben genomen. Ten slotte beweert genoemde correspondent, dat de inwoners van Triëst „het *idée fixe* hebben opgevat, om van hunne stad een zuidelijk Hamburg, eene neutrale „vrijstad'' te vormen, die, onafhankelijk van elke andere autoriteit en toegerust met alle mogelijke priviligiën, met republikeinsche gemoedelijkheid voor hare eigene belangen zorgt. Tot verwezenlijking van dit droombeeld zal, naar zij hopen, Victor Emmanuel en Garibaldi hen helpen''.

— De nieuwe brochure van prins Frederik van Pruissen, over de wijze, hoe men de Franschen moet bevechten, maakt in militaire kringen groote sensatie. De geheele krijgskunst van Frankrijk bestaat uit vier beginselen: 1o. aanvallenderwijze te werk gaan; 2o. meer te rekenen op morele kracht, dan wel op de legermagt; 3o. tegen een slecht geoefenden vijand met gesloten kolommen op te rukken, maar tegen goed geoefende troepen juist tegenovergesteld te handelen; 4o. lijdelijke verduring van een voortdurenden aanval wordt bij het Fransche leger niet geduld. Uit alle overwinningen, welke het Fransche leger heeft behaald, wordt aangetoond, dat deze vier punten zijn in acht genomen, terwijl de nederlagen te Pavia, Agincourt, Blenheim, Leipzig en Waterloo aan het niet in praktijk brengen of het verhinderen van deze krijgstaktiek is toe te schrijven.

— De prins-regent had dezer dagen aan het spoorwegstation alhier in zijn rijtuig plaats genomen, toen hij iemand ontdekte, die exemplaren van het bekende weekblad *Kladderadatsch* te koop aanbood. Hij gaf den man een teeken, om hem een exemplaar ter hand te stellen, waaraan deze onmiddellijk voldeed en zich daarop weder eerbiedig verwijderde. „Verlangt gij geen geld?'' vroeg hem de prins. „Och, uwe hoogheid'', antwoordde de kranteman, „mijn geld kan in geene betere handen geplaatst zijn, dan in de uwe''. De prins begon te lagchen en gaf hem een Frédéric d'or.

Italië.

Turijn, 22 Oct. Eene dépêche uit Napels van gisteren avond meldt het volgende: Er is nog altijd een groote toeloop van de stemmers in bevestigenden zin betrekkelijk de annexie. Uit een twintigtal provinciën is de stemming bekend; zij luidt schier eenparig „ja''.

— Te Venetië is de volgende proclamatie van het centraal-revolutionair comité bij duizende exemplaren verspreid:

„*Broeders!*

„De bewegingen in Italië hebben een ernstig aanzien verkregen. Zij worden door het Opperwezen begunstigd. Zij naderen hare ontknooping.

„Er is gezegd, dat Napels de sleutel van Venetië was. Welnu, die sleutel bevindt zich reeds in handen van den held Garibaldi. Er is ook gezegd, dat te Palermo de weg naar Venetie was geopend en dat die geheiligde weg tot de Italiaansche onafhankelijkheid, die weg vol gevaren en opofferingen, maar ook van roem en zegepraal, reeds grootendeels werd betreden, door dappere Italianen en door de zonen van het ongelukkig Venetie. En deze naderen.

„Doch, broeders, geeft daarom nog niet te veel toe aan uw ongeduld, aan de onstuimige opwelling uwer gemoederen. Gij, die in 1849 hebt gesproken: *Tegenstand tot iederen prijs*; gij die in het laatste strijdperk tot nu toe het voorbeeld hebt gegeven eener vast besloten, waardige houding; gij, die daardoor voor het ongelukkige Venetië de sympathie en bewondering, niet alleen van uwe broeders, maar ook van geheel Europa hebt verworven, gij behoort nog eenigen tijd in waardige kalme stemming te blijven. Eene overhaaste, eene ontijdige beweging zou bij u tot moordtooneelen en uitspattingen, bij Italië tot smartelijke, nuttelooze offers aanleiding geven.

„Broeders! vestigt den blik op de Adriatische golven. Wanneer gij daar in het verschiet de gezegende driekleur ziet wapperen, zegt dan: „Dáár is Garibaldi! Hier zijn de zonen van Venetie!'' en wacht dan af, wat het comité u zeggen zal.

„Vergeet allen persoonlijken haat, alle oneensgezindheid. Iedere persoonlijke vete worde ten offer gebragt op het altaar des vaderlands. Laat bij u allen eene onderlinge toenadering bestaan. Omhelst elkander als broeders, opdat de natie, wanneer de dag der wraak zal zijn aangebroken, u vereenigd vinde.

„Dan zal er van de Alpen tot den Quarnero slechts deze eenparige kreet worden gehoord: *Leve Italië! Leve Victor Emmanuel! Leve Garibaldi!*''

— Men weet thans aan welke wetenschap en wiens raadgeving Garibaldi zijne reputatie te danken heeft. Het is namelijk aan de schedelleer en aan den hoogleeraar in die wetenschap, den heer Fowley, van New York, die onlangs, in eene zijne voorlezingen over de phrenologie te Manchester, een der portretten, die hij bij zich had, vertoonde en daarbij het volgende verhaalde:

„Het zal omstreeks vijftien jaren geleden zijn, dat zich een man bij mij aanmeldde en mij vroeg wat hij het best doen kon. Op mijne vraag wat hij gewoonlijk deed, antwoordde hij, dat hij zijn brood verdiende met het vervaardigen van zeep. Daarop onderzocht ik zijn schedel en deelde hem mede, dat de militaire loopbaan van alle beroepen voor hem de beste en geschiktste was en dat hij, indien de gelegenheid zich daartoe ooit aanbood, aan het hoofd van een leger ter verdediging van eene regtvaardige zaak moest trachten te komen. Die man, Gioseppo Garibaldi, bekleedt nu eene voornaame plaats onder de lotbestuurders van Europa.''

Rusland.

Warschau, 22 October. De keizer van Oostenrijk is tertrain 4 ure met groot gevolg hier aangekomen. Hij werd door den keizer van Rusland aan het spoorwegstation ontvangen. Beide monarchen reden hierop in hetzelfde rijtuig naar het paleis Lazienki; keizer Frans Joseph droeg de Russische, en keizer Alexander de Oostenrijksche uniform. In een tweede rijtuig volgde de grootvorst troonopvolger en in een derde de prins-regent en de andere Pruissische prinsen.

Amerika.

Het stoomschip *Jura* is te Londonderry aangekomen met berigten uit Quebec van 29 Sept. De prins van Wallis was daags te voren te St. Louis aangekomen en werd overal op zijne reis met geestdrift ontvangen. Een Engelsch stoomschip was te New-Orleans aangekomen met het overschot van Walkers expeditie.

Officiële dépêches uit Peru melden, dat de Peruviaansche regering een voorstel had gedaan aan den Amerikaanschen gezant tot regeling der tusschen beide gouvernementen gerezen moeijelijkheden.

— Uit een brief van Cape Coast Castle (Goudkust) van 15 Sept. blijkt, dat het verschrikkelijke menschenoffer door den koning van Dahomey, waarvan in de bladen bij herhaling sprake was, werkelijk heeft plaats gehad, en dat bij deze gelegenheid duizende slaven werden geslagt. Door eene stoomboot werden o. a. 1500 slaven tot dit einde op die kust aangebragt. Een oorlogsbodem, die zich in de nabijheid bevond, zag het slavenschip, doch bevroedde het doel niet. Naar men verneemt, moeten Engelschen en andere Europeanen in de gevangenis zijn geworpen, denkelijk omdat zij weigerden getuige te zijn van menschenoffers of deel te nemen aan de ceremonien van dit duivelsche bijgeloof.

Japan.

Volgens berigten van Kanagawa en Jedo (October), was er niets voorgevallen, waardoor de rust en veiligheid der Europeanen verstoord was geworden; alleen was er des nachts bij den wd. vice-consul der Nederlanden te Kanagawa eene poging tot inbraak gepleegd, ten gevolge waarvan de Japansche autoriteiten op zijne klagte eene houten schutting rondom het geheele erf zijner woning zouden doen plaatsen.

Eene reis over land van den Engelschen minister naar den beroemden berg Thadsi Jamma, liep zonder stoornis af.

Grooten indruk maakte overal de tijding, welke officieel is bekend gemaakt, dat de prins van Mito overleden is. Men zegt, dat hij verraderlijk in zijn huis overvallen en van kant gemaakt is door vrienden van den onlangs vermoorden regent; indien het waar is, wat men zoolang gezegd heeft van zijn verzet tegen de Keizerlijke regering en zijn aandeel aan de moorden, mede op den regent gepleegd, dan schijnt de opgegeven oorzaak van zijnen dood niet onwaarschijnlijk.

Doch van hetgeen in politieke zaken onder de Japanners zelve omgaat, is weinig met zekerheid te zeggen. Een tijdlang werd deze prins van Mito voorgesteld als de vijand van vreemdelingen, die allen vooruitgang trachtte tegen te gaan en de oude lands-instellingen als onveranderlijk, heilig en onschendbaar wilde doen naleven. Later zeide men, dat dit alles voor hem slechts eene leus was, ter bereiking van zijne eerzuchtige plannen en dat zelfs de moord van vreemdelingen van verschillende natiën, niet uit blinde haat door hem aangelegd was maar alléén ten doel had om het Keizerlijke gouvernement in moeijelijkheden te brengen en zijne eigene grootheid te bevorderen. Anderen weder beweren, dat alles, wat men van de vijandige gezindheid van den prins van Mito zeide, door het Japansche gouvernement zelfs uitgestrooid werd, om in de tegenkanting van zulk een aanzienlijk vorst een voorwendsel te hebben, waardoor het den buitenlandschen aandrang konde tegenhouden, en dat hij in werkelijkheid een zeer beschaafd en verlicht man was, die zeer goed gevoelde, dat de aloude instellingen en wetten naar de tegenwoordige omstandigheden gewijzigd moeten worden. Tot staving van het aangevoerde nopens zijne verlichte denkwijze en oppositie-geest tegen de regering beweert men, dat hij in zijn landschap de bronzen standbeelden van goden heeft doen smelten, om er kanonnen van te doen gieten en op zijne grenspalen het opschrift geplaatst had: „dit is het eenige onvervalschte gedeelte van Japan''.

Uit dit alles schijnt men te moeten besluiten, dat de landheeren in Japan, hoe onderdanig zij ook in vormen aan het Keizerlijke gouvernement gehouden worden, in werkelijkheid veel invloed en ook onafhankelijke magt bezatten en de regering veel omzichtigheid behoeft, om bij den aandrang van buiten, oude instellingen en wetten, in den geestelijken Keizer verpersoonlijkt, niet te kwetsen en dus een voorwendsel te geven aan eenen magtigen vasal, om zich aan eene kwellende hand te ontrukken.

De Pruissische gezant, de graaf von Eulenburg, in de maand September te Jedo aangekomen met de „*Arcona*'' en „*Thetis*'', ondervond vele tegenkantingen van de zijde der Japansche regering ten aanzien van het sluiten van een tractaat. Hij was evenwel beleefd ontvangen en had voor zich en zijn gevolg een geschikt verblijf tot woonplaats bekomen.

Van de schepen, die tot de Pruissische expeditie behooren, is de „*Frauenlob*'', waarschijnlijk met man en muis vergaan bij eenen hevigen orkaan of typhoon, welke op den 9den September jl. langs de Oostkust van Japan gewoed heeft. Door het fregat „*Arcona*'', gesleept, is op de hoogte van kaap Idzoe de sleepketting gebroken en op den 11 October was er nog geene tijding van de *Frauenlob* ontvangen. Dezelfde vrees koesterde men voor de Engelsche oorlogsbrik „*Camilla*'', welke den 27sten Augustus jl. van Hakodate naar Kanagawa vertrokken en op den 15den October nog niet aangekomen was, zonder dat men er verder eenig berigt van had kunnen erlangen. Te Simoda is eene Japansche oorlogschoener, die in 1857 door het Keizerlijke gouvernement te Nagasaki gekocht is, geheel vergaan; slechts 8 man zijn daarvan gered geworden.

De vorst van Tsikoezen heeft onlangs proeven van, op zijne fabriek gezuiverde kampfer en levertraan, aan den gouvernements geneesheer te Desima gezonden, om de hoedanigheid daarvan te onderzoeken en een waarschijnlijken marktprijs op te geven. De traan was afkomstig van eene soort rob, waarvan gekleurde teekeningen bijgevoegd waren. Ter betere beoordeeling zijn deze proeven gezonden aan de Natuurkundige Vereeniging te Batavia.

Wat de handel te Kanagawa betreft, drukt in den laatsten tijd de lage koers van den dollar zeer de markt van uitvoeren, terwijl de levering van olie, die nog een der voornaamste uitvoerartikelen was, door de Japansche regering tegengegaan schijnt te worden.

Aan invoerartikelen daarentegen is tamelijk veel omgegaan. De voornaamste zijn: wit katoen, gedrukte wollen stoffen, lakens, medicijnen, aarde- en glaswerk en artikelen van weelde.

Ter reede van Kanagawa lagen volgens de laatste berigten in het geheel zeventien schepen, Engelsche en Amerikaansche.

Nagasaki heeft in den laatsten tijd den handel niet zien bloeijen. Zoowel aan invoer werd weinig omgezet. Thee en notenkolen zijn de twee eenige artikelen, welke in de maand October van deze plaats naar Shanghae verzonden zijn.

In die maand zijn ingeklaard:

12 Engelsche schepen,
2 Amerikaansche schepen,
1 Russische 3mast-schoener, en
1 Nederlandsch Indische brik;

en uitgeklaard:

10 Engelsche schepen,
2 Amerikaansche schepen,
1 Nederlandsch oorlogstoomschip.

(Jav. Cour.)

Varia.

De *Great Eastern* zal gedurende dezen winter na schoon gemaakt en opgeschilderd te zijn in de Milford haven blijven liggen. De kapitein en de hoofdingenieur zijn ontslagen en schijnt men plan te hebben om het Reuzenschip op zijne drooge bedding te laten liggen tot dat de hooge vloed naar kersmis het weder vlot maken zal.

Den 8sten October ll. zijn de bewoners van den heerlijken oever van het Garda-Meer toeschouwers geweest van een vreesselijk ongeluk. Eene der verbouwde kanonneerbooten, die gepasseerde jaar voor de belegering van Peschiera had gediend, is tegen 1 uur in den namiddag in de lucht gevlogen, waarschijnlijk door het springen van den ketel en der kruidkamer; 60 personen vonden hun dood in de golven.

De kleine schroefstoomboot deed eene proeftogt van Desenzano naar Limone, van welke gelegenheid een talrijk gezelschap uit Maitland en Verona had gebruik gemaakt om een pleizierreisje te formeren, waartoe de jaarmarkt te Desenzano hun eene geschikte aanleiding aan boord. Korten tijd na de afvaart van deze plaats in de nabijheid van Tremosine gebeurde het noodlottige ongeval. De kommandant van de te Malcesine gestationeerde stoomboot, was de eerste, die met zijne boot op de plaats van het onheil verscheen: hij had het geluk nog 5 personen onder wie zich 3 matrozen bevonden, van den dood te redden terwijl de kommandant van het vaartuig met 2 andere personen zich door zwemmen het leven redden. Onder de omgekomenen bevonden zich 20 vrouwen en meisjes, de élite van Maitland's en Verona's schoonen, die op deze afgrijsselijke wijze het leven verloren.

Uit Ohlau schrijft men het volgende:

»Eenige weken geleden stierf in een naburig dorp de katholieke leeraar na eene kortstondige ongesteldheid. Zijn broeder die hem als geneesheer had ter zijde gestaan en een Doctor uit Breslau verklaarden dat de oorzaak van zijnen dood toegeschreven moest worden aan een galtyphus doch onder het volk liep het gerucht, dat de ziekte en de dood het gevolg waren van het gebruik van vergiftigden avondmaalwijn. Dit gerucht verkreeg te meer waarschijnlijkheid, wijl de ministranten die van denzelfden wijn in het geheim hadden gedronken mede ziek waren geworden. Op deze praatjes werd natuurlijk geen acht geslagen. Op eens echter werden de waarnemende pastoor, alsmede de koster die op aanraden van den eersten mede van den wijn proefde en nog andere personen na het gebruik hiervan onder dezelfde symptomen ernstig ongesteld. Het Bestuur en de geneeskundige faculteit trokken zich de zaak aan en ontdekte men na 3 flesschen wijn aan scheikundige proeven te hebben onderworpen dat er arsenicum in was. Wie de misdaad begaan heeft, ligt nog in het duister. De plaats gehad hebbende opgraving en lijkschouwing alsmede het chemische onderzoek van de maag en de ingewanden schijnen het ontstane vermoeden echter te bevestigen.

De avontuurlijke zucht om kaarten van Europa te vervaardigen heeft een nieuw exemplaar in het licht doen verschijnen onder den titel van De Natuurlijke Grenzen en Duitschland's herstelling benevens een Blik op het Europesche Evenwigt. Met 2 kaarten. (Later uitgevers M. Schauenburg & Comp.) Duitschland verkrijgt Elzas en Lotharingen alsmede Schleswig-Holstein, en is in 11 koningrijken verdeeld.

Thans is het uitgemaakt van waar keizer Napoleon al het geld trekt om zijne kostbare ondernemingen zoowel in oorlogs als in vredestijd te volvoeren, onder reserve evenwel dat de *New-York Herald* geen leugen vertelt. Z. M. bezit dan een groot Goudveld in Senigambië, die hem meer kostbaar metaal oplevert dan Australie en Californie te zamen. Een Amerikaan, Parrish geheeten beweert dat hij die bron ontdekt heeft en thans de gestipuleerde belooning van 15 millioen francs invordert. In 1853 zoude de Heer Parrish die ontdekking gedaan hebben die hij der Amerikaansche Regering te vergeefsch had aangeboden; in Parijs vond hij evenwel gretigere ooren. Daarenboven bewees hij den keizer dat er zich in het dal van den Niger een goudstreek van onmetelijken rijkdom bevond, men werd de zaak eens en zoude de ontdekker 15 millioen francs als belooning genieten. Die som werd hem echter niet uitbetaald niettegenstaande de fransche regering fabelachtige sommen won, en riep de Heer Parrish dien ten gevolge de hulp der Amerikaansche Regering in. Volgens zijne berekening zijn gedurende 4 jaren (tot het einde van 1858) 550 millioen francs uit Senegambië naar Frankrijk gevoerd.

De *Shipping Gazette* waaruit wij deze opgave ontleenen vermeent te mogen gelooven, dat aan deze geschiedenis wel eenige waarheid ten grondslag ligt, aangezien de fransche regering sedert 1853 hare bijzondere opmerkzaamheid heeft geschonken aan de organisatie der Fransche kolonie in Senigambië en steeds alle in de nabijheid liggende Europesche nederzettingen tracht aan te koopen hoewel dit Blad mede aantoont dat het goud dat de regering uit Senigambië trekt slechts 60000 francs per jaar bedraagt.

Eene bijgevoegde tabel bewijst, zoo die berekening juist is, dat de keizerlijke munt sedert 1854 meer goudgeld slaat dan Engeland en Amerika te zamen, hetgeen 102 millioen Dollars gemiddeld per jaar is, terwijl de gemiddelde aanvoer uit Australie en Californie circa 93 millioen bedraagt.

(Freischütz.)

Ingezonden Stukken.

Mijn wedervaren in Japara.

Het gebeurde in Japara in den loop van dit jaar ten opzigte van de Evangelische zending heeft in de Tweede Kamer der Staten-generaal eene discussie uitgelokt, waarin door éénen spreker met Evangelischen ijver, d. i. den ijver der ware liefde Gods en der menschen, de zaak des Heeren in Ned. Indie werd verdedigd, terwijl drie sprekers, waaronder de Minister van Koloniën, mij als en vrij gevaarlijk persoon hebben afgeschilderd. Er komen in hunne redenen eenige zaken voor, waarop ik verpligt ben, openlijk te antwoorden, om het publiek, dat nu eenmaal van de zaak gehoord heeft, te doen weten wat er eigenlijk gebeurd is, opdat het moge kunnen oordeelen in hoeverre de beschuldigingen waar zijn. Zeer te beklagen is het dat personen van zooveel bekwaamheid, wien zoowel ten dienst staat, en die zoo dure verpligting hebben als volksvertegenwoordigers bij de Regering des lands, — waaronder zelfs een man als de Heer Duymaer van Twist, van wien men een andere taal zou verwacht hebben, — hunne oordeelen, en zelfs veroordeelingen, durven uitspreken, terwijl ze zelf (zoo althans de Heer Duymaer van Twist) moeten betuigen dat ze op „indien's" afgaan. En is het ook dat deze heer zijne veroordeeling jegens mij dan ook eigenlijk half voorwaardelijk uitspreekt, zoo men ik toch te moeten vragen: hoe komt het dan dat degenen die zich zulke ijverige voorstanders van de bevordering van 't Christendom onder de Javanen noemen, wel verre van den eersten spreker in zijne redelijke vraag aan de Regering te ondersteunen, integendeel hem bestrijden, alleen op grond van „indien"?

In dit blad (No. 95) is reeds door een' mij onbekenden schrijver de reden van den Heer Duymaer van Twist beantwoord. Een waar en krachtig getuigenis tegen de tegenwoordige verderfelijkeanti-evangelische politiek van 't Ind. Gouvernement is het wat dezen schrijver daar geeft. Het is ligt te begrijpen dat ik het noodig acht, als beschuldigde, zelf er eenige woorden bij te voegen tot nader verstand.

De „onverstandige ijver" waartoe ik volgens den Heer Duymaer van Twist „*zou zijn* overgeslagen", bestaat daarin dat ik een in het Javaansch gedrukt tractaatje onder de Jav. bevolking had begonnen te verspreiden, waarvan ik, om het voor het publiek ter beoordeeling voor te leggen (mogen ook die mij oordeelen dit onder de oogen krijgen!) de (naauwkeurige en getrouwe) vertaling van mijne hand hier laat volgen.

„De tijd is vervuld;
het Koningrijk Gods is nabij gekomen:
bekeert u, en gelooft het Evangelie.

Nu is het de tijd der genade, nu is het de dag der zaligheid; nu wil God, de Allerheiligste, u nog vergeven, en u de zaligheid des hemels geven, mits gij zijne genade wilt aannemen.

Alle menschen zijn zondaren, ver afgedwaald; niemand verstaat het gebod van den Heer God, zoodat hunne ongeregtigheid gedurig toeneemt. Dus kan het niet anders of hun moet de vloek en de eeuwige straf treffen. Gij zijt ook een zondaar; en zoo gij niet van hart en wandel verandert, wordt gij op 't laatst verschrikkelijk ongelukkig, en kunt niet meer geholpen worden.

Maar de Heer God heeft barmhartigheid over de wereld, zoo zelfs dat Hij zijn' eeniggeboren', geliefden Zoon wilde opofferen, opdat alle menschen die in den Zoon gelooven, niet ongelukkig worden, maar het eeuwige leven hebben. De Heer Jezus Christus, de Zoon Gods en de Zoon des Menschen, is in de wereld gekomen om zondaren tot zaligheid te helpen.

Het is al zeer krachtig bewezen dat de Heer Jezus de almagtige, heilige, zachtmoedige en getrouwe Zaligmaker is. Hij is de levende en waarlijk levendmakende Leidsman. Door de zondaren die hem niet erkenden, werd Hij gedood; maar den derden dag leefde Hij weder. De Heer Jezus is het die de geheele wereld en al de volkeren in de wereld beheerscht, en heeft eeuwige zaligheid in den hemel bereid voor allen die Hem erkennen; maar die Hem niet erkennen, zullen met onheil gestraft worden zonder einde. Duizenden en millioenen zijn er die reeds tot die zaligheid gebragt zijn.

Gevoelt gij u zondaar, en wilt van God vergeving ontvangen? De Zoon Gods droeg uwe zonden en neemt ze weg, door te sterven in uwe plaats. God vergeeft u door het borgschap van Zijn' Zoon. Daarom nu, eer uw tijd om is, bekeert u, verlaat uwe dwaalgangen, verlaat uwe eigen meeningen en de leer en gewoonten van zondige menschen. Gelooft het woord van uwen God en doet het, opdat gij vrij moogt zijn van straf, en den Heer moogt leven en de volmaakte deugd betrachten in de eeuwige heerlijkheid.

In waarheid, er is niemand anders die menschen zaligmaakt, dan de Heer Jezus Christus, de Zoon Gods en de Zoon des Menschen: Hij is de Zaligmaker van de geheele wereld. Wie in den Zoon gelooft, heeft het eeuwige leven, en sterft niet; maar wie den Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien; maar de toorn Gods blijft op hem.

Daarom bekeert u, en gelooft het Evangelie, en volgt den Heer Jezus Christus, opdat gij in eeuwigheid zalig zijt. Heden roept God u nog, om zalig te worden. Wanneer gij gestorven zijt, kan het niet meer. Vraagt heden om bekeering aan den Heer Jezus: morgen is het misschien te laat, zoodat gij voor eeuwig teleurgesteld zoudt zijn. Zoo gij de verlossing van den Heer Jezus aanneemt, en Hem volgt, dus is het zeker dat gij zaligheid vindt, die niet verdwijnt of vermindert, in den hemel van God, uwen Vader, tot in eeuwigheid. Stoot toch niet van u af de genade en vergeving van den Heer, uwen God."

Ik vraag aan ieder redelijk denkend, onbevooroordeeld mensch of van zulk een geschrift met eenigen *schijn* van waarheid gezegd kan worden dat daarin „de godsdienst van de inlandsche bevolking wordt *gehoond*", of zelfs dat daarbij *bepaaldelijk* of *sluitend* juist „de inlanders, belijders van die godsdienst, worden bedreigd met hel en verdoemenis", gelijk de Hr. Duymaer van Twist beweert? Iedereen ziet, de inhoud van het tractaatje is algemeen, en treedt volstrekt niet in bijzonderheden. De *naam* of *gebruiken* van geen enkele godsdienst worden er in genoemd of ook maar zijdeling bedoeld. Elk ook de naamchristen, wie niet metterdaad gelooft in Jezus Christus wordt er in — niet „*bedriegd*", dat doet de Heer Christus, de Liefde zelf, niet wij, Zijn gezanten; maar — *gewaarschuwd* voor hetgene onvermijdelijk over hem komen zal, zoo hij zich niet bekeert; en dat niet alleen als straf van den regtvaardigen en heiligen God, „over allen die Hem niet kennen, en die het Evangelie van Jezus Christus ongehoorzaam zijn," maar *ook* als natuurlijk gevolg van hunne zonden en van hun eigen verwerping van 't eenige redmiddel. Zulk getuigenis geven, en den eenigen en waarachtigen heilsweg in Jezus Christus den lieden aanwijzen, gelijk in bovenstaand tractaatje geschiedt, juist dit, meen ik, zijn de „daden die passen aan zendelingen, aan verkondigers van het Christendom, van de Godsdienst der liefde bij uitnemendheid". Zoo ik hierin dwaal, dan mogen die ijverige voorstanders van het Christendom mij en alle zendelingen beter onderrigten. En al noemde ik er ook alle namen in, en trade in velerlei bijzonderheden van bepaalde godsdiensten, daarmede hoon ik nog niemand, geef niemand aanstoot, en overtreed geen enkele landswet of eenig gouvernements-besluit.

(*Wordt vervolgd.*) P. JANSZ.

Erratum.

In No. 97 van dit blad, (Bijvoegsel) derde kolom, 37ste regel van boven, leze men voor: „Te meer zal het groot nut zijn, omdat het verwarmd is, gezuiverd wordt en daarvan...": *Te meer zal het van groot nut zijn, omdat het rietsap, voordat het gezuiverd is, verwarmd wordt en daardoor...*

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen schepen te Batavia.

DATAM.	VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN.	DATUM.	AGENTEN.
December .15	Nederl.Indisch.	stoom.	Prins van Oranje	Prins	Soerabaija.	13 Dec.	Morgan, Melbourn & Co.
" .—	"	brik	Fatul Seroer	Bakreso	terug uit zee.		Buys, Jacobsen & Co.
" .16	"	stoom.	Ambon	Vogel	Borneo's w.k.	12 Dec.	W. Cores de Vries.
" .—	Nederlandsch.	schip	Anna & Elise	Jaski	Amsterdam.	15 Aug.	Paine, Stricker & Co.
" .—	"	"	Sophia Koningin der Nederlanden	Klein	Rotterdam.	16 "	Schimmelpenninck & Co.
" .—	"	bark	Adriana Petronella	Annoké	Amsterdam.	6 Sept.	Dummler & Co.
" .—	"	"	Ridderkerk	Teerlink.	Rotterdam.	6 "	B. Kopersmit & Co.
" .—	Engelsch.	"	Juliet Erskine		Banka		H. B. M. Consul.
" .17	Nederlandsch.	"	Wilhelmina	Ihnen	Australie		van Ommeren, Rueb & Co
" .18	"	"	Ida Maria de Raath	de Boer	"	23 Nov.	"
" .19	Zweedsch.	"	Avik	Aalborg	Macao		"
" .—	Nederlandsch.	schip	Amazone		Indramaijo		Haager & Schuurman.

Vertrokken Schepen van Batavia.

DATUM.	VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
December 15	Nederl.Indisch.	brik	Fatul Main	Baharmoes	Tagal.
" .—	Z. M.	stoom.	Soembing		Banjermassing.
" .16	Fransch	schip	Alphonse N. Cezard	Le Bozec	Frankrijk.
" .—	Engelsch	schr.	Harriet	Black	Cocos.
" .—	Nederl. Indisch	bark	Jadul Karim	Bin Salim.	Soerabaya.
" .—	Nederlandsch	"	Macassar	de Boer	Pekalongan.
" .18	"	"	Baltimore	Brakke.	Soerabaya.
" .—	Nederl. Indisch.	"	Oedjoeng Pandang	Tjenghian	Palembang.
" .—	"	schr.	Anna Margaretha	Young	Macassar.
" .19	"	bark	Johanna	Tholen	Grissee.

In lading liggende Schepen te Batavia.

VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	TONNEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch.	schip	Admiraal Tromp*	751	van Tubergen.		B. Kopersmit & Co.
"	"	Elisabeth & Antoirette*	781	Besier		"
"	"	Louise.	750	Buys		"
"	"	Prins van Oranje*	900	Hensing		"
"	bark	Ridderkerk	754	Teerlink		"
"	brik	Rhijnvis Feith	839	Lammers	St. David's Eiland	Maclaine, Watson & Co.
"	bark	Argonaut	387	Carst	Amsterdam	Maclaine, Watson & Co.
"	"	Marinus Willem	657	van Duyn.	Rotterdam.	"
"	"	Antonia Geertruida	694	de Boer	"	J. Cezard & Co.
"	"	Louis Meyer	756	Holtzreve	Amsterdam	Landdberg, Bezoet de Bie & Co.
"	"	Minister Thorbecke.	566	van Duyn.	"	"
"	schip	Elisabeth *	582	Harms.		"
"	bark	Maria Adriana	718	van der Held		"
"	"	Constance*	722	Kimmerer		Schimmelpenninck & Co.
"	schip	Bato	989	Broeksmit		"
"	"	Sophia Koningin der Nederlanden	741	Klein		"
"	brik	Willem Eggerts*	267	Faber		van Ommeren, Rueb & Co.
"	bark	Wilhelmina	516	Ihnen		"
"	"	Ida Maria de Raath*	318	de Boer		"
"	schip	Amazone				Haager & Schuurman.
"	bark	Hendrikus Gerardus*	382	van der Zee		Paine, Stricker & Co.
"	schip	Anna & Elise *	601	Jaski		"
"	bark	Cornelis Anthonie	644	Reynders	Rotterdam.	Hagedorn Flump & Co.
"	"	Ottolina.	714	Prange.	"	Burt, Myrtle & Co.
"	"	Maria Adolfina	657	Blom		E. Moormann & Co.
"	schip.	Ouderkerk a/d. Amstel*	725	Swart		Metzendorff, W., R. & Co.
"	bark	Adriana Petronella	658	Annokké		Dummler & Co.
"	brik	Cornelia & Geertruida	257	Hoeksma		Borneo Comp. Ld.
Nederl.Indisch.	bark	Kim Tiang Hoat.				Buys, Jacobsen & Co.
"	"	Maimoen				"
"	schip.	Ganat Salim				"
"	brik	Fatul Seroer		Bakreso	Priaman	"
"	stoom.	Samarang Packet	76	Scheel	Tandjong Kaik	"
"	"	Banda	200	Biering		W. Cores, de Vries.
"	"	Ambon.	346	Vogel	Padang.	"
"	"	Prins van Oranje	300	Prins	Samarang & Soerabaya	Morgan, Melbourn & Co.
"	schoener	Maria Catharina.	150	Bonyong Tanga	Padang	Gezagvoerder.
"	brik	Schiller	212	Saltzkorn		Pandel & Stiehaus.
"	bark	Faid Alim.				Jacobs.
"	brik	Al Osmanie		Bahasoin		"
"	"	Judul Barie		Oemar Tagie		"
"	"	Marzoeck				"
"	"	Atiat Rachman				"
"	"	Busrol Karim				"
Engelsch.	Schip	T. D. Marshall	671	Craigie.		Gumprich & Straus.
"	bark	Isabella	321	Miller	Nederland.	Busing, Schröder & Co.
"	"	West	366	Hawkins		Martin, Dyce & Co.
"	"	Juliet Erskine	277			H. B. M. Consul.
Fransch.	schip.	Chateau du Gol	676	Francois		Busing, Schröder & Co.
"	"	Canton.	534	Houssois		Morgan, Melbourn & Co.
Amerikaansch.	"	Windward	818	Hamlin	Amsterdam	Dummler & Co.
Hamb.	brik	Christian	300	Binder.	te Koop	C. Bahre & G. Kinder.
"	brik	Penguin	365	Wesenberg.		Metzendorff, W., R. & Co.
"	schip	Neckar.	905	Brohn		"
Oldenb.	schip.	Gottorp	958	Borgfeldt	Amour Rivier.	E. Moormann & Co.
Bremen	bark	Thusnelda.	850	Meyer	Bremen	Busing, Schröder & Co.
Deens.	schip	Maria Christina.	829	Voss		E. Moormann & Co.
Zweedsch.	bark	Avik		Aalborg		van Ommeren, Rueb & Co.

Factorij Schepen zijn aangeduid met een *

MARKTPRIJZEN te Batavia.

Koffij, Java *f* 35,50 afgedaan.
—— Padang, geene voorraad.
Rijst, (WITTE) 1ste kwalit. *f* 156,— à *f* 180,—. }
—— " 2de " *f* 145,— à *f* 150,—. } belangr. afdoen.
—— (CARGA) .... *f* 120,— à *f* 135,—. }
Suiker, (WITTE) No. 16 *f* 15,50 à *f* 16,— ꝑ picol afgedaan.
Gom-élastiek *f* 100,— ꝑ picol.
Genever AVH., bij R. & V., *f* 11,50 ꝑ keld. in consumptie.
Arak verkocht à *f* 60,— ꝑ legger.
Japansche Boom-Was *f* 50,— à *f* 55,— ꝑ picol.
Zw. Peper *f* 19,— ꝑ picol.
Witte " " 36,— " "
Foeli " 50,— " "
Wisselkoers op Holland *Particulier* 6m/d. *f* 102,50 pCt.
" Engeland 6m/z. *f* 11,37,50 ꝑ £.
" Singapore *f* 2,75 à *f* 2,77 ꝑ $.
" China *f* 2,78 ꝑ $.
" Calcutta *f* 123,25 $ 100 Cs. Rs.
N. H. M. 101 pCt.
Gouvt. houdt op Pari.

Handelsberigten Batavia.

14 December. 150 pic. Gom-Elastiek *f* 102,— ꝑ pic.
15 " 110 " id. " 100,— " "
17 " Gouv. geeft wissels af à *f* 102,—.
18 " 300 tonn. Ruhr Steenkolen verkocht à *f* 23,— ꝑ ton, leverbaar aan wal.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 15 tot en met den 19 December 1860.

HOTEL DER NEDERLANDEN. D. Ples, v. Buitenzorg. — Mevr. Gallas en fam., van Telok Betong. — J. Timmer, van Muntok. — H. L. Janssen en echtg., van Bandong.

JAVA-HOTEL. L. Ullmann en echtg., van Bandjermassing. — J. H. Moorrees en fam., van Soerabaya. — J. K. Annokkee, van Amsterdam. — W. Vogel, van Borneo. — J. F. Ihnen, van New-castle. — H. Teerlink, L. Klein, van Rotterdam.

HOTEL WILLEM II. O. H. J. Muller, van de Lampongs. — J. H. Botzen, van Amsterdam. — J. H. Commijs, J. H. Benthem Beddinguis, van de Reede. — J. A. C. Auwers, van Hongkong.

CARGA-LIJSTEN.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 6 tot en met den 12 December 1860.

Aanvoer.

Van Amsterdam per Ned. schip *Henricus Gerardus*, gez. van der Zee, agt. Paine, Stricker & Co.

1 vat boter, *J. van Lennep.*
1 kt. boeken, *Lange & Co.*
2 kn. boeken, *wed. Klasmann.*
12 kn. wijn, *Haager & Schuurman.*
4 kn. manufacturen, *Tolson, Hunt & Co.*
1 kt. hammen, 4 md. provisien, 28 vs. vleesch, *Willem de Jong.*
8 vs. boter, *J. M. E. Brono.*
150 vs. boter, *Order.*
7 kn. groentens, 2 vs. haring, 18 bn. rijstzakken, 21 kn. papier, *Schimmelpenninck & Co.*
26 kn. wit papier, 20 fust. koopwaren, *Bahre & Kinder.*
25 kn. blaauwe katoenen jassen, 11 do. circassinnen jassen, *Gouvernement.*
10 vn. zilvermunt, 50,000 metzelsteenen, 152 bn. zakken, 75 do. ruwe drills, 122 do. roodgaren, 57 kn. geder. katoen, 5 do. witte katoen, 8 ks. olijfolie, 3 kn. led. bloempotten, 6 do. moltondedekens, 9 do. papier, 2 do. goudgallon, 25 do. gouv. goederen, 5 scheepskombuizen, 1 ks. boeken, 1 do. geneesmiddelen, 5 do. kinasbast, *N. H. M.*

Van Nederland via Singapore per Ned. schip *Minister Thorbecke*, gez. van Duijn, agt. Landberg, Bezoet de Bie & Co.

20/1 leggers, 40 ps. hammen, 8 kn. provisien, *Gezagvoerder.*

Van Singapore per Hanov. schip *Munster*, gez. Kok, agt. Büsing, Schröder & Co.

800 planken, *W. Cores de Vries.*

Van New-Castle per Am. schip *Windward*, gez. Hamlen, agt. Dümmler & Co.

1000 tonn. steenkolen, *N. H. M.*

Van Australie per Hanov. schip *Magdalena*, gez. Henrichsen, agt. Metzendorff, Wilmans, Ruys & Co.

622 tonn. steenkolen, *Order.*

Van Liverpool per Ned. schip *Ottolina*, gez. Elman, agt. Burt, Myrtle & Co.

254 coll. manufacturen, *Agenten.*
1 ketel, 209 coll. machinerien, 269 do. manufacturen, *Pitcairn, Syme & Co.*
98 coll. manufacturen, *Martin, Dyce & Co.*
104 coll. manufacturen, 1 vat koopwaren, *Borneo C. Limited.*
2 kn. manufacturen, *Cook.*
144 coll. aardewerk, 139 do. manufacturen, *Adam & Co.*
3 kn. manufacturen, 4 vn. koopwaren, *Gumprich & Strauss.*
25 coll. manufacturen, *Metzendorff, Wilmans, Ruys & Co.*
1 kt. manufacturen, *Pandel & Stiehaus.*
70 kn. manufacturen, *Factorij.*
2 kn. revolvers, *John Pryce & Co.*
142 coll. machinerien, *Busing, Schroder & Co.*
74 coll. manufacturen, *H. & A. Strauss.*
27 vn. ijzerwerk, *W. Cores de Vries.*
15 kn. ijzerwerk, 4 do. manufacturen, *Gebr. Roselje & Co.*
23 coll. ijzerwerk, *Wilson & Co.*
2000 ks. zeep, 10 kn. manufacturen, *Morgan, Melbourn & Co.*
42 coll. manuf. ijzer koper en lederwerk, 50 assen, *Hunter, Houghton & Co.*
6560 ks. zeep, 20 coll. manufacturen, 2000 bund. ijzer, 178 coll. manufacturen, 2 kn. diversen, *Tolson, Hunt & Co.*
327 coll. manufacturen, 11 vn. koopwaren, 21 coll. machinerien, 49 do. ijzerwerk, *Order.*
1 kt. glaswerk, 1242 stav. ijzer, 2 suikerpannen, 100 ks. koopwaren, 115 md. aardewerk, *voor Soerabaya.*

Van Japan per Ned. schip *Willem Eggerts*, gez. Faber, agt. van Ommeren, Rueb & Co.

47 kn. lakwerk, 1000 pakk. bezems, 1 ks. koperwerk, 50 roll. alatten, 49 kn. schutzels, 66 do. paijongs, 5 do. koperdraad, 18 pakk. was, 126 do. tjintjauw, 600 kn. boomwas, 32 kn. thee, 11 kn. kamfer, 43 kn. koopwaren, 25 do. zilverspecie, *N. H. M.*
64 kn. diverse, *Resident van Batavia.*
16 bn. koopwaren, *Tolson, Hunt & Co.*
14 kn. en 8 bn. koopwaren, 46 kn. slaolie, 15 do. lijnolie, 1 do. koopwaren, *Order.*
1 kt. koopwaren, *Order.*
1 kt. koopwaren, *Cassalette & Co.*
1 kt. koopwaren, 1 buldzak, *Haager & Schuurman.*
1 kt. koopwaren, *Wilson & Co.*
1 kt. manufacturen, 2 bn. drills, 2 do. dekens, *Engelhard & Co.*
2410 ledige zakken, *Haager & Schuurman.*
1 partij steenkolen, *Reynst & Vinju.*
1 kt. papier, 1 do. schilderijen, 1 do. stalepannen, *W. de Jong.*
29 bn. en 1 kt. drills, *Order.*
38 kn. porc. vazen, *Haager & Schuurman.*

Van Liverpool per Eng. schip *T. D. Marshall*, gez. Craigie, agt. Gumprich & Strauss.

60 kn. kruid, *Adam & Co.*
10 kn. koopwaren, *Pitcairn, Syme & Co.*
3 bn. manufacturen, *B. Andreas & Co.*
25 kn. koopwaren, *Metzendorff, Wilmans, Ruijs & Co.*
25 kn. manufacturen, 58 do. koopwaren, *Martin, Dyce & Co.*
3 kn. en 120 stav. machinerien, *MacLaine, Watson & Co.*
125 kn. koopwaren, 150 do. zeep, 150 st. koper, 241 bund. ijzer, *Gumprich & Strauss.*
11 kn. koopwaren, *Burt, Myrtle & Co.*
20 kn. en 45 bn. manufacturen, *Wilson & Co.*
16 kn. manufacturen, 20 coll. 5 kn. en 3 vn. koopwaren, 8 kn. manufacturen, *Order.*
2000 kn. zeep, 37 bn. en 36 kn. manufacturen, *Bahre & Kinder.*
20 kn. koopwaren, *Wilson & Co.*
10 kn. koopwaren, *Martin, Dyce & Co.*
20 kn. koopwaren, *E. Moormann & Co.*
31 vn. ijzerwerk, *W. Cores de Vries.*
4 kn. koopwaren, *Hunter, Houghton & Co.*
1 kt. koopwaren, *Adam & Co.*
208 kn. koopwaren, *Burt, Myrtle & Co.*
55 kn. en 5 bn. koopwaren, *Borneo C. Limited.*
35 bn. en 252 kn. koopwaren, 3064 stav. en 210 bund ijzer, 40 do. schoppen, 4 vn. spijkers, 2 do. ijzerwerk, *Martin, Dyce & Co.*
31 coll. machinerien, 357 kn. en 18 bn. koopwaren, *Pitcairn, Syme & Co.*
1850 kn. en 2100 ks. zeep, 28 kn. koopwaren, *Tolson, Hunt & Co.*
151 md. aardewerk, *Order.*
1 kt. koopwaren, 1 bund. loodpijpen, *John Pryce & Co.*
103 bn. 115 kn. en 3 coll. koopwaren, *Order.*
3226 stav. en 260 bund. ijzer, 86 kn. en 29 bn. koopwaren, 192 md. aardewerk, 1837 coll. machinerien, 27 md. aardewerk, 28 kn. en 130 coll. koopwaren, 6 do. zink, *voor Soerabaya.*
204 kn. koopwaren, *Wilson & Co.*

Van Nederland per Ned. schip *Ouderkerk aan den Amstel*, gez. Swart, agt. Metzendorff, Wilmans, Ruys & Co.

220 bn. garens, 62/2 pijp. en 2 fust. genever, 10 vs. zilver specie, *N. H. M.*
200,824 ℔ steenkolen, *W. Cores de Vries.*
16/2 vs. spek, 26 coll. koopwaren, 20 kn. papier, *Agenten.*
78/1 10/2 en 105/4 vn. vleesch, 63/2 pijp. genever, 21/1 31/2 en 125/4 pijp. spek, *Zuur.*
11 kn. koopwaren, 210 md. bier, 4 kn. manufacturen, *Agenten.*
6 kn. koopwaren, *Cassalette & Co.*
8 vn. 93 kn. en 1 koffer koopwaren, *Leon & Reiss.*
8 kn. koopwaren, *Order.*
2 kn. koopwaren, *Busing, Schroder & Co.*
4 kn. manufacturen, *Pandel & Stiehaus.*
2 kn. manufacturen, *van Ommeren, Rueb & Co.*
1 kt. manufacturen, *E. Moormann & Co.*
15 kn. manufacturen, *Niederer & Co.*
15 kn. koopwaren, *Gamprich & Strauss.*
1 kt. koopwaren, *G. Kolff & Co.*
1 kt. koopwaren, *E. Moormann & Co.*
7 kn. koopwaren, *Gumprich & Strauss.*
31 kn. koopwaren, *Niederer & Co.*
100 vs. boter, *Metzendorff, Wilmans, Ruijs & Co.*
100 vs. boter, *Landberg, Bezoet de Bie & Co.*
3 ks. boeken, *van Ommeren, Rueb & Co.*
21 kn. bier, *Landberg, Bezoet de Bie & Co.*
10 kn. wijn, 2 md. seltzerwater, *Order.*
1 ks. zilverwerk, *van Bloemen Waanders.*
1 kt. koopwaren, *J. L. Michaels.*
100 vs. boter, *J. Cezard & Co.*
2 kn. medicijnen, *J. C. Schroder.*
1 ks. zilverwerk, *W. Muurman.*
20 leggers, *van Ommeren, Rueb & Co.*
100 vs. boter, *Order.*
5 kn. manufacturen, *B. van Leeuwen & Co.*
2 kn. banket, *Order.*
20/1 en 10/2 leggers, *Agenten.*
20 kn. wijn, *Haager & Schuurman.*
7 kn. wijn, *van Dijk.*
1 kt. koopwaren *Gumprich & Strauss.*
1 kt. prenten, *Lange & Co.*
2 kn. diversen, *van Ommeren, Rueb & Co.*
50 kn. wijn, *Cressonier.*
16 kn. papier, *van Ommeren, Rueb & Co.*
8 kn. koopwaren, *Order.*
3 kn. papier, *Busing, Schroder & Co.*
2 kn. glaswerk, *T. H. der Kinder.*
86 coll. wijn, *J. Cezard & Co.*
100 vs. boter, *L. Platon & Co.*
4 kn. koopwaren, *Gumprich & Strauss.*
1 kt. koopwaren, *Schimmelpenninck & Co.*
68 coll. provisien, *Curatoren G. Willem III.*
7 kn. koopwaren, *Foucault.*
1 kt. koopwaren, *Gumprich & Strauss.*
3 kn. koopwaren, 2 do. papier, *Agenten.*
2 kn. kooparen, *Cassalette & Co.*
100 md. seltzerwater, *Agenten.*
3 kn. koopwaren, 200 vs. boter, *Landberg, Bezoet de Bie.*
4 vn. haring, 1 rijtuig, 4 md. koopwaren, 12 kn. wijn, 1 keld. augurken, 1 kt. morellen, 1 partij en 62 coll. passagiersgoed, *Order.*

Voor Samarang.

115,000 metzelsteenen, *N. H. M.*
150 kn. wijn, *Soesman & Co.*
1 kt. rijtuig, 100 vs. boter, 6 kn. koopwaren, 4 do. boeken, *Order.*
12 hammen, 12 vs. boter, 4 ks. koopwaren, 10 do. wijn, *Dorrepaal & Co.*
4 kn. manufacturen, *C. Damnitz & Co.*
1 kt. koopwaren, *Thooft & Co.*
2 kn. koopwaren, *Pringiers.*
3 kn. pendules, *Salomonson & Meijer.*
200 vs. boter, 1 kt. glaswerk, 30 do. manufacturen, *van Maanen & Co.*
2 rijtuigen, 90 kazen, 40 hammen, *Order.*
50 kn. en 20 md. bier, *Swart.*

Uitvoer.

Naar Nederland via Tjilitjap per Ned. schip *Drie Gezusters*, gez. Visscher, agt. B. Kopersmit & Co.

Lading voor Tjilatjap.

4 vs. azijn, 3 md. seltzerwater, 3 kn. wijn, 1 kt. gember, 1 do. likeur, 1 do. bitter, 1 do. madera, 12 pot. ijams en kleinigheden, 1 kt. portwijn, 1 do. provisien, 1 do. speelgoed, 1 do. div. dranken, 1 do. zuur, 1 do. eaude cologne, 1 do. zeep, 1 do. kleedingstukken, 4 vs. worst, 3 do. tongen, 2 do. rolpens, 1 mand provisien, 1 kt. Eng. zadels, 1 do. flesschen, 3 st. stoelen, 26 do. bier, *Winsser, de Lange & Co.*
10 kn. cognac, *L. Platon & Co.*
75 vs. boter, 15 keld. genever, *Reynst & Vinju.*
23 kn. wijn, 6 vn. bier, 20 doz. cognac, 3 kn. bitter, 3 do. likeur, 4 do. banket, 1 kt. 10/m. Man. cigaren, 6 kn. provisien, 1 kt. eaude cologne, 4 do. slaolie, 10 do. azijn, *Cassalette & Co.*
5 kn. bitter, 1 kt. 10/m. sigaren, 1 do. sigarenkokers, 5 md. seltzerwater, 1 kt. glaswerk, 6 keld. lijnolie, 2 vn. bier, 6 vs. spijkers, 1 kt. tuigen, 3 kn. smeer, 2 vs. boter, 3 vn. boter, 1 kt. wijn, 1 do. provisien, *John Pryce & Co.*
1 kt. regaal, uit entrep., *W. F. Maijer.*
1 kt. tuigen, 1 do. spiegel glas, *Willem de Jong.*
10 pic. rotting, *J. Cezard & Co.*
1 pakje spaansch groen, 8 vs. ijzerspijkers, 1 pakje inh. 1 zijde, 1 kt. chitzen, 6 vs. loodwit, 6 keld. lijnolie, *P. Landberg & Zoon.*
1 kt. porcelein, 4 kn. vruchten op brandewijn, 3 do. conserves, 1 kt. vruchten op water, *L. Platon & Co.*
7500 st. Eur. waalmoppen, *Gouvernement.*
1 kt. mignonetten, 2 kn. madapolloms, 250,000 st. Holl. goeniezakken, *N. H. M.*

Lading voor Amsterdam.

80 pic. rotting, *N. H. M.*
1 vat Am. meel, *Rolufs & Co.*
9 hammen, 11 vs. boter, *Lading van Nederland.*

Naar Nederland via Passaroean per Eng. schip *Sarah Huntley*, gez. Luxton, agt. Büsing, Schröder & Co.

100 pic. rotting, *Agenten.*

Naar Nederland via Samarang per Ned. schip *Stad Enschede*, gez. Noordhoek Hecht, agt. Paine, Stricker & Co.

Voor Nederland.

9 vn. gort, 12 do. brood, 6 do. tarwemeel, 7 do. spek, 12 do. boter, 8 do. vleesch, 2 do. erwten, 2 do. boonen, 1 do. zeildoek, 8 pakk. touwwerk, uit entrep., *Agenten.*
100 pic. rotting, *N. H. M.*

Voor Samarang.

6 kn. lijnwaden, *N. H. M.*
16 kn. meubelen, 20 luijer stoelen, 20 rottingmatten, 2 vn. ham, 1 kt. sardijntjes, 1 do. monsters, 5 kn. fruit vinaigre, 6 kn. vruchten op water, 4 do. vruchten op brandij, *Cassalette & Co.*
37 coll. machinerien, (1 wagen, uit entrep.), *MacLaine, Watson & Co.*
2 kn. naaigaren, *Gumprich & Strauss.*
2 kn. klokken, 5 vn. bier, *Abeelen, Dennison & Co.*
4 kn. eetwaren, 6 do. tegeltjes, 10 vs. verfwaren, *Gumprich & Strauss.*
200 keld. genever, uit entrep., *Reynst & Vinju.*
(10 kn. manufacturen, uit entrep.), 6 do. kat. manufacturen, *Niederer & Co.*
2 kn. ijzerwerk, 1 kt. schrijfbehoeften, 10 kn. zwavel, 1 kt. leder, 1 kt. wasdoek, *Metzendorff, Wilmans, Ruys & Co.*

Naar Engeland per Eng. schip *Eliza Thornton*, gez. Maxwell, agt. Martin, Dyce & Co.

375 pic. sapanhout, 4000 do. gambier, 2197 kn. sago, *Lading van Singapore.*
1000 pic. zw. peper, 150 do. gomdammer, 252 st. buffelhuiden, 48 pic. rotting, 188 do. zw. peper, *Agenten.*

Blaauwe Vlag.

Bij het weder invallen der westmoesson, acht de ondergeteekende het noodig het publiek bekend te maken, dat het hijschen eener blaauwe vlag van den uitkijk alhier, bij voortduring tot teeken zal strekken dat het havenkanaal, ten gevolge van zware branding aan het havenhoofd, niet zonder gevaar in- of uit te varen is; — hetzelfde teeken zal worden herhaald aan den voortop van het ter reede liggende wachtschip, zoomede op het paleis te Weltevreden en het gebouw van de Societeit de Harmonie.

Gezagvoerders van schepen worden, in het belang der aan hunne zorgen toevertrouwde equipages, in het bijzonder indachtig gemaakt aan hunne verpligting tot het uitvaardigen van de noodige bevelen aan hunne scheeps-officieren en onderhoorigen, om, zoo lang de blaauwe vlag waait, geene sloepen van boord naar den wal, of omgekeerd, te zenden; terwijl in het algemeen een ieder, dien zulks mogt aangaan, wordt aangemaand om zich deze waarschuwing ten nutte te maken.

De Resident van Batavia,
J. C. DE KOCK VAN LEEUWEN.

Van elk artikel in dit nommer voorkomende, en niet door anderen geteekend, stelt zich voor de wet als schrijver bekend.
W. BRUINING.

Gedrukt bij W. BRUINING, Batavia.